Χτίζοντας ένα επαναστατικό πανεπιστήμιο στη Ροζάβα: Συνέντευξη με την Gulistan Sido

Συνέντευξη που δόθηκε στον Antoine Lalande

Μετάφραση του Κωνσταντίνου Λαμπράκη

Σημείωμα του μεταφραστή:

Πριν λίγους μήνες, το Μάιο του 2021, κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις ΕΥΤΟΠΙΑ στα ελληνικά η συλλογή κειμένων «Μαθαίνουμε ακούγοντας: αυτονομία, εκπαίδευση και αντάρτικο σε Τσιάπας και Κουρδιστάν» (μτφρ. Μαρία Μενεγάκη). Από τα συνολικά έξι κείμενα του τόμου, τα δύο εστιάζουν πιο συγκεκριμένα στο ζήτημα της (τυπικής και μη τυπικής) εκπαίδευσης στο πλαίσιο της αυτόνομης διοίκησης στα καντόνια της Ροζάβα. Η συνέντευξη που ακολουθεί είναι της Gulistan Sido, στελέχους του Πανεπιστημίου της Ροζάβα και δημοσιεύτηκε στη γαλλική διαδικτυακή επιθεώρηση Contretemps – Revue de Critique Communiste, στις 19 Ιουνίου 2021. Στη συνέντευξη αυτή η Sido περιγράφει την ιστορία, την λειτουργία, τους στόχους και την πολιτική αντίληψη πίσω από το εγχείρημα του πανεπιστημίου.

Μέσα από τις απαντήσεις της Sido αναδεικνύονται οι στόχοι της εκπαίδευσης της Αυτόνομης Διοίκησης της Βόρειας και Ανατολικής Συρίας, οι οποίοι αποτυπώνουν τα βασικά χαρακτηριστικά του πολιτικού εγχειρήματος: **την πολυπολιτισμική ειρηνική συνύπαρξη των λαών, την εξοικείωση με μορφές συμμετοχικής δημοκρατίας και αυτοδιοίκησης, την ανάδειξη του ρόλου των γυναικών και την διαφύλαξη της πολιτισμικής και πολιτικής ιδιαιτερότητας του εγχειρήματος στη Ροζάβα, όχι σε απομόνωση αλλά σε οργανικό διάλογο με τον υπόλοιπο κόσμο.** Την ίδια στιγμή, ωστόσο, περιγράφει τις δυσκολίες του εκπαιδευτικού εγχειρήματος σε

συνθήκες πολέμου, όπως επίσης και τους περιορισμούς και την πολυπλοκότητα (και, ενδεχομένως τα στοιχεία «πολιτικού ρεαλισμού» που επιβάλλει) της ευρύτερης γεωπολιτικής κατάστασης στη Μέση Ανατολή και τη Συρία.

***

Από το 2016, η Αυτόνομη Διοίκηση της Βόρειας και της Ανατολικής Συρίας, πιο γνωστή ως Ροζάβα, έχει αποκτήσει το πρώτο της πανεπιστήμιο. Σε αυτήν την συνέντευξη που παραχωρήθηκε στο Contretemps, η υπεύθυνη των διεθνών του σχέσεων, Gulistan Sido, συμφώνησε να διηγηθεί την ιστορία και το πολιτικό εγχείρημα που υπερασπίζεται αυτό το πανεπιστήμιο. Απέναντι στις πολυάριθμες δυσκολίες που αντιμετωπίζει, καλεί την διεθνή κοινότητα σε κινητοποίηση.

***

Contretemps: Ξεκινώντας, θα μπορούσες να παρουσιάσεις τον εαυτό σου και να διηγηθείς την διαδρομή σου και τι είναι αυτό που σε οδήγησε στο να γίνεις η υπεύθυνη διεθνών σχέσεων στο Πανεπιστήμιο της Ροζάβα;

Gulistan Sido: Κατάγομαι από το Αφρίν, την περιοχή των κουρδικών βουνών, αν και γεννήθηκα και μεγάλωσα στο Χαλέπι. Εκεί έκανα τις πανεπιστημιακές μου σπουδές στην λογοτεχνία και στις ανθρωπιστικές επιστήμες, στο τμήμα της γαλλικής φιλολογίας. Μόλις ολοκλήρωσα το πρώτο μου πτυχίο, το 2001, γράφτηκα για ένα δεύτερο, περισσότερο εστιασμένο στη λογοτεχνία. Το 2002, ακολούθως, απέκτησα δίπλωμα στην γαλλο-αραβική μετάφραση. θα λέγαμε, λοιπόν, πως ερωτεύτηκα τη γαλλική γλώσσα και τη λογοτεχνία της, με την οποία είμαι ερωτευμένη μέχρι σήμερα.

Την περίοδο εκείνη, είχα αρκετούς φίλους στο Χαλέπι. Επισκεπτόμουν το κέντρο γαλλικού πολιτισμού πολύ συχνά και ήμουν ενεργή στους κύκλους των γαλλόφωνων! Αυτά μου γέννησαν την επιθυμία να συνεχίσω τις σπουδές μου στη Γαλλία. Μετά από πολλές ανταλλαγές με e-mail και την βοήθεια μιας Γαλλίδας

φίλης, κατάφερα να αποκτήσω βίζα το 2006, όπως επίσης και πρόσκληση για το πανεπιστήμιο Paris 3 της Νέας Σορβόννης. Έφτασα, λοιπόν, στο Παρίσι στα μέσα του Σεπτεμβρίου του 2006 για να ξεκινήσω τις σπουδές μου και έζησα για ενάμιση χρόνο στο σπίτι μιας γαλλικής οικογένειας. Κατά την διάρκεια της διπλωματικής μου στην σύγχρονη λογοτεχνία, δούλεψα στις αποτυπώσεις του σοφού και της σοφίας στα έργα του Andre Gide, κάτι που ξάφνιασε τους τότε Γάλλους συντρόφους μου. Μόλις απέκτησα το μεταπτυχιακό μου, γράφτηκα στο INALCO[i] με σκοπό να εκπονήσω την διατριβή μου.

Η ερευνητική μου εργασία ήταν να μελετήσω την προφορική λογοτεχνία στην περιοχή του Αφρίν. Ωστόσο, μετά την επιστροφή μου στο Χαλέπι για να συλλέξω υλικό, αντιμετώπισα αρκετά προβλήματα στην επιστροφή στη Γαλλία και συνεπώς παρέμεινα στη Συρία. Παρόλαυτα, κατάφερα να συλλέξω ένα πλήθος παραμυθιών και προφορικών θρύλων στην περιοχή περίπου μέχρι το 2009. Εκείνη την εποχή, το καθεστώς ήταν εξαιρετικά δραστήριο και έπρεπε να κάνω τις έρευνες μου διακριτικά. Ο κόσμος φοβόταν να μιλήσει και να μου πει τα παραμύθια του, ιδίως όταν τους κατέγραφα με μικρόφωνο και κάμερα. Για να με ειλικρινής, δεν μου μιλούσαν σχεδόν καθόλου. Τελικά, παρέμεινα στο Χαλέπι, όπου ξεκίνησα να διδάσκω γαλλικά στο πανεπιστήμιο, μέχρι περίπου το 2011, όπου ήταν και η στιγμή που ξεκίνησα τα γεγονότα στη Συρία, κυρίως στην Νταράα στα νότια της χώρας.

Δυστυχώς, η κατάσταση σιγά σιγά χειροτέρευε στο Χαλέπι. Σταμάτησα τη διδασκαλία επειδή κατέστη πολύ επικίνδυνο να πηγαίνω στο κέντρο όπου πραγματοποιούνταν συχνά οι επιθέσεις. Προοδευτικά τα πράγματα χειροτέρευσαν: ο πόλεμος, το Ισλαμικό Κράτος, οι εισβολές και οι επιδρομές που συνεχίζονται μέχρι σήμερα. Από τα μέσα του 2012 έως το 2013, εξαιτίας των βομβαρδισμών, παραμέναμε περιορισμένοι στην συνοικία μας στο Χαλέπι, το Σεΐχ Μακσούντ, το οποίο είναι συνοικία Κούρδων. Το 2013 το ρεύμα κόπηκε εντελώς στη συνοικία. Έπρεπε να ζήσουμε έτσι για ένα χρόνο ή και δύο. Η κατάσταση ήταν, συνεπώς, πολύ σοβαρή και πολύ επικίνδυνη. Ωστόσο, λίγο διάστημα πριν, το

2012, η επανάσταση της 19 Ιουλή ξεκίνησε στην Ροζάβα. Ήταν η στιγμή όπου εμείς αρχίσαμε να κυνηγάμε τα στελέχη της υπηρεσίας πληροφοριών και το στρατό του καθεστώτος στις κουρδικές συνοικίες και στο Κομπάνι. Το ίδιο ξεκίνησε και στο Σεΐχ Μακσούντ! Ωστόσο, το 2013, το καθεστώς βομβάρδισε και κατέστρεψε ολοκληρωτικά την συνοικία. Μέχρι τον Μάρτιο, αναγκαστήκαμε να φύγουμε και να μετακινηθούμε προς το Αφρίν.

Εκεί, μια άλλη ιστορία άρχισε. Γιατί; Διότι συγκεντρωθήκαμε ως πανεπιστημιακοί και καθηγητές Κούρδοι για να ιδρύσουμε το πρώτο μας Ινστιτούτο κουρδικής γλώσσας και λογοτεχνίας. Ήμουν, λοιπόν, ένα από τα ιδρυτικά μέλη του πρώτου τέτοιου ινστιτούτου στην Ροζάβα! Έως τότε το καθεστώς απαγόρευε όλες τις διδασκαλίες στα κουρδικά. Δεν είχαμε, λοιπόν, ποτέ διδαχθεί στην μητρική μας γλώσσα στα σχολεία, όλες οι διδασκαλίες πραγματοποιούνταν στα αραβικά. Στο πανεπιστήμιο στο Χαλέπι, υπήρχε τμήμα γαλλικής, αγγλικής, περσικής, πρακτικά όλων των γλωσσών εκτός των κουρδικών! Ωστόσο, οι Κούρδοι είναι η δεύτερη πιο σημαντική εθνικότητα! Κατά την διάρκεια των σπουδών μου στο Χαλέπι, εγώ και οι φίλοι μου ήμασταν σοκαρισμένοι βλέποντας πως μερικοί άνθρωποι θεωρούσαν πως κουρδική γλώσσα δεν υπάρχει. Αυτό μας αποτελούσε μια μεγάλη πληγή με όρους ταυτότητας. Μπορούσαμε κάλλιστα να μαθαίνουμε άλλες γλώσσες και να εξοικειωνόμαστε με άλλες κουλτούρες, δεν γνωρίζαμε τίποτα για την μητρική μας γλώσσα και την ιστορία μας.

Αυτό το ινστιτούτο αποτέλεσε, λοιπόν, κάτι το ιστορικό για μας! Ωστόσο, το ίδιο διάστημα, το Αφρίν βρέθηκε περικυκλωμένο από ένα μπλόκο που διήρκησε πέντε χρόνια. Υπήρχε από την μια πλευρά το καθεστώς, από την άλλη η Αλ-Νούσρα και διάφορες άλλες πτέρυγες που πολιορκούσαν την πόλη. Ήμασταν αποκλεισμένοι. Λίγο διάστημα μετά, το 2014, η διακήρυξη της δημοκρατικής αυτό-διοίκησης της Ροζάβα κοινοποιήθηκε. Η διοίκηση αυτή διαρθρώνεται σε τρια καντόνια τα οποία λειτουργούν ως αυτόνομες κυβερνήσεις: Το Τζαζίρα, το Κομπάνι και το Αφρίν. Όλα τα θρησκευτικά και εθνικά στοιχεία της

περιοχής (Άραβες, Ασσύριοι, Γεζίντι, Αλαουίτες, Κούρδοι..) συμμετέχουν σε αυτήν την ομοσπονδία. Καθένα από τα καντόνια λαμβάνει υπόψιν τις τοπικές ιδιαιτερότητες. Για παράδειγμα, το Αφρίν είναι κυρίως ένα καντόνι που κατοικείται από Κούρδους, δεν ισχύει το ίδιο για το Τζαζίρα, που κατοικείται περισσότερο από Άραβες και Ασσύριους.

Η Ροζάβα, λοιπόν φιλοξενεί πολλές γλώσσες, κουλτούρες, θρησκείες και πιστεύω. Ιδίως, με αυτό το χάος που εκτείνεται σε όλη την Συρία και την στρατιωτικοποίηση κάποιων λαϊκών κινημάτων τα οποία μπορούν να εκτραπούν ανά πάσα στιγμή, ήταν αναγκαίο για εμάς να βρούμε ένα τρόπο για να ζούμε μαζί και να αποφύγουμε τις συγκρούσεις και τις έχθρες μεταξύ των κοινοτήτων. Γι'αυτό, το 2014, συντάξαμε μαζί με όλα τα μέρη της κοινωνίας αυτό που αποκαλούμε το Κοινωνικό Συμβόλαιο. Δεν αποκλείσαμε κανένα μέρος. Όλα ήταν παρόντα για να εκφραστούν και να αποτελέσουν μέρος αυτού του συμβολαίου. Κατόπιν, διοικήσαμε την περιφέρεια μαζί γύρω από την αρχή της «αδελφοσύνης μεταξύ των ανθρώπων». **Διότι σε τελική ανάλυση, είχαμε δύο επιλογές: είτε να επιλέξουμε να ζήσουμε μαζί και να αποδεχτούμε ο ένας την άλλη ή να κάναμε πόλεμο.** Έτσι, λοιπόν, κάναμε την επιλογή της ειρήνης και μπορέσαμε να σώσουμε τις επαρχίες μας από αυτές τις θρησκευτικές συγκρούσεις.

Κατά την διάρκεια αυτόν των χρόνων στο Αφρίν, από το 2014, ξεκινήσαμε μια επανάσταση γύρω από την διδασκαλία της κουρδικής γλώσσας στα σχολεία. Αυτή η διδασκαλία έπρεπε να είναι μια επανάσταση με την έννοια του ζούμε μαζί, κυρίως ανάμεσα στους Άραβες και τους Κούρδους. Όπως σου είπα, ήταν πολύ σημαντικό για μας να συγκροτήσουμε μια ειρήνη με διάρκεια ανάμεσα στους πληθυσμούς της περιοχής. Κάθε μέρος, Άραβες, Ασσύριοι ή Κούρδοι έπρεπε να μπορεί να μαθαίνει στη μητρική του γλώσσα, ενόσω μαθαίνει την γλώσσα αυτών με τους οποίους-ες ζει. Γι'αυτό το παιδιά των Αράβων έπρεπε να μάθουν κουρδικά και τα παιδιά των Κούρδων αραβικά. Ήταν, λοιπόν, στο Αφρίν όπου αυτό το σύστημα ξεκίνησε και το διατηρούμε μέχρι σήμερα για να αποτελεί ένα πολυπολιτισμικό και πολύγλωσσο σύστημα

εκπαίδευσης που εκτείνετε σε όλη τη περιφέρεια.

Το σύστημα αυτό ήταν πολύ διαφορετικό από αυτό που είχε επιβληθεί από το Καθεστώς και το κόμμα Μπάαθ εδώ και πενήντα χρόνια. Γι'αυτούς, η αραβική γλώσσα ήταν η μόνη νόμιμη γλώσσα. Υποτιμούσε εντελώς τις άλλες! Το 2014 ήταν το έτος όπου αυτή η περιφέρεια συγκροτήθηκε πολιτικά πάνω σε αρχές πολυπολιτισμικές. Κάθε καντόνι είχε την επιτροπή του επιφορτισμένη με την εκπαίδευση. Όταν ξεκίνησα να εργάζομαι στο Αφρίν, ήμουν η αντιπρόεδρος της επιτροπής του καντονίου. Ταυτόχρονα, δίδασκα και προετοίμαζα τα προγράμματα εκμάθησης για το Ινστιτούτο της κουρδικής γλώσσας. Το πρώτο έτος, υπήρχαν 500 σπουδαστές για την περιφέρεια του Αφρίν. Συνέχισα με τον τομέα της εκπαίδευσης έως και το 2015, όπου και ιδρύσαμε το πρώτο πανεπιστήμιο στο Αφρίν, πριν τη δημιουργία του πανεπιστημίου της Ροζάβα, μερικά χρόνια αργότερα. Δίδαξα εκεί έως το 2018, ωστόσο εξαιτίας της τούρκικης εισβολής τον Μάρτιο αναγκαστήκαμε να φύγουμε.

Ταυτόχρονα, μεταξύ 2014 και 2018, εργάστηκα στο Καμισλί, στο κέντρο διπλωματικών σχέσεων του TEV-DEM, του Κινήματος για μια Δημοκρατική Κοινωνία, επειδή τα χρόνια που πέρασα στο Χαλέπι, στη Γαλλία και στο Αφρίν μου είχαν δώσει κάποια εμπειρία. Η αραβική, κουρδική και γαλλική μου κουλτούρα βοήθησε αρκετά, κυρίως επειδή η εξάσκηση μιας γλώσσας επιτρέπει να κατανοήσεις πως ζουν και αισθάνονται τα μέλη μιας άλλη κουλτούρας. Αυτό αποτελούσε για μένα ένα πλούτο, ο οποίος με διευκόλυνε στις σχέσεις μου με τους άλλους. Σε εμάς, υπάρχει μια αραβική παροιμία που λέει «μάθε μια άλλη γλώσσα και θα αποτρέψεις ένα πόλεμο». Εδώ, δε μπορούμε να ζήσουμε με μια μόνο κουλτούρα. Γι'αυτό, όταν ξεκίνησα στο πανεπιστήμιο της Ροζάβα σαν αντιπρόεδρος, αποφασίσαμε με την υπόλοιπη διοίκηση να ασχοληθώ πιο συγκεκριμένα με τις διαπολιτισμικές και διεθνείς σχέσεις.

Στη Ροζάβα, λοιπόν, είναι πολύ σημαντικό να προστατευτούν και να γίνουν σεβαστές όλες οι ιδιαιτερότητες ώστε να μπορούν οι διαφορετικές κουλτούρες. Προσεγγίζοντας τους άλλους, είναι λοιπόν να αποδεχτείς να τους ακούσεις. Αν και οι

διαπολιτισμικές σχέσεις είναι σημαντικές σε εμάς, αυτό δεν είναι ωστόσο αυτονόητο καθώς οι νοοτροπίες αλλάζουν δύσκολα. Χρειάζεται, ακόμα, να ευνοούμε και να αναπτύσσουμε το διάλογο για να αποτρέψουμε το πόλεμο. Γι'αυτό, όταν εργαζόμουν στο TEV-DEM, υποδεχόμουν αρκετές αραβικές φυλές και αντιπροσωπίες Ασσύριων. Συναντιόμασταν αρκετά με φίλους Άραβες των άλλων περιφερειών, όπως αυτούς της Ράκκα. Είναι πολύ σημαντικό για μας να διατηρήσουμε αυτές τις σχέσεις, ειδάλλως τα πράγματα θα γίνουν χειρότερα από ότι στο Ιράκ ή στο Λίβανο!

C: Μετά την δημιουργία του πανεπιστημίου στο Αφρίν το 2015, πως δημιουργήθηκε αυτό το σχέδιο για το πανεπιστήμιο της Ροζάβα; Υπήρχαν άλλα πανεπιστήμια στην περιφέρεια εκείνο το διάστημα;

GS: Στο Αφρίν, είχαμε απόλυτη ανάγκη να ιδρύσουμε ένα ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης. Με την διδασκαλία της κουρδικής γλώσσας στα σχολεία, από το 2014, βρεθήκαμε, πράγματι, με την πρώτη γενιά που για πρώτη φορά απέκτησε το σχολικό της απολυτήριο στα κούρδικα. Επιπλέον, εκείνο το διάστημα το Αφρίν ήταν αποκλεισμένο. Συνεπώς, ήταν εξαιρετικά δύσκολο για τους μαθητές να πάνε για σπουδές στο Χαλέπι ή στη Δαμασκό. Οι διαδρομές ήταν εξαιρετικά επικίνδυνες.

Η οικονομική κατάσταση ήταν, επίσης, εξαιρετικά δύσκολη και αναρωτηθήκαμε, τι μπορούσαμε να κάνουμε για αυτούς τους σπουδαστές; Έπρεπε να σταματήσουν ή να συνεχίσουν τις σπουδές τους; Γι'αυτό, αρχικά σκεφτήκαμε να δημιουργήσουμε ένα μικρό ινστιτούτο, το οποίο δεν ήταν ένα πραγματικό πανεπιστήμιο. Είχε δίχρονα προγράμματα σπουδών. Στο τέλος, όσοι και όσες αποκτούσαν το δίπλωμα τους μπορούσαν να διδάξουν και να γίνουν καθηγητές.

Έκτοτε, περισσότερο από μια δεκάδα ινστιτούτων δημιουργήθηκαν: ινστιτούτο για τον αθλητισμό, την μουσική, το θέατρο, το εμπόριο… αρκετοί φοιτητές παρακολουθούσαν για να συνεχίσουν τις σπουδές τους, ωστόσο δεν μπορούσαν να φύγουν από το Αφρίν. Η συγχώνευση αυτών των ινστιτούτων οδήγησε στη δημιουργία του

πανεπιστημίου του Αφρίν. Αυτό το τελευταίο μας επέτρεψε να καλύψουμε ένα θεσμικό κενό που προκλήθηκε από την κατάσταση στη Συρία, πριν το Αφρίν αποκοπεί εντελώς από την υπόλοιπη Ροζάβα, εξαιτίας της τουρκικής εισβολής.

Το πανεπιστήμιο της Ροζάβα, συνεπώς, προέρχεται από αυτό του Αφρίν. Φυσικά, συνεχίσαμε τις ανταλλαγές μας μαζί τους και ύστερα. Ωστόσο, το πανεπιστήμιο της Ροζάβα χρειάστηκε λίγο περισσότερο χρόνο για να δημιουργηθεί, καθώς υπήρχαν αρκετές τοπικές διαφορές ανάμεσα στα καντόνια του Αφρίν, της Τζαζίρα και του Κομπάνι. Για παράδειγμα, σε σχέση με την διδασκαλία της κουρδικής γλώσσας στα σχολεία, ξεκινήσαμε αρχικά στο Αφρίν, μια κουρδική περιφέρεια, πριν την γενικεύσουμε αργότερα στο Τζαζίρα, που η πλειονότητα είναι Άραβες. Η δημιουργία του πανεπιστήμιου, λοιπόν, πραγματοποιήθηκε παράλληλα με την πολιτική ανάπτυξη της περιφέρειας. Κατά συνέπεια το 2016, όταν τα κουρδικά ξεκίνησαν να διδάσκονται στα σχολεία του Τζαζίρα και επειδή ήταν επίσης πολύ δύσκολο για αυτούς να πάνε στο Χαλέπι ή στην Δαμασκό για να συνεχίσουν τις σπουδές τους, η διοίκηση αποφάσισε να ιδρύσει ένα πανεπιστήμιο για όλη την περιφέρεια της Ροζάβα.

Ξεκινήσαμε μόνο με κάποια τμήματα αρχικά, όπως αυτά της γεωπονίας και της κουρδικής λογοτεχνίας. Κατόπιν, όπως σε κάθε πανεπιστήμιο, υιοθετήσαμε ένα εσωτερικό κανονισμό. Η διοίκηση μας συγκροτείται σε συμβούλια, σε εσωτερικές επιτροπές και σε εξωτερικές επιτροπές. Αυτή τη στιγμή, το πανεπιστήμιο της Ροζάβα βρίσκεται στο τέταρτο χρόνο λειτουργίας τους και υπολογίζουμε πως έχει απονείμει περισσότερα από 1.500 διπλώματα. Είναι, συνεπώς, μια σύντομη εμπειρία, ωστόσο είμαι πεπεισμένοι για τις ευθύνες μας έναντι των επόμενων γενιών, γιατί έχουμε σχέδιο να ιδρύσουμε ένα εναλλακτικό πανεπιστήμιο.

Μάθημα στο αμφιθέατρο, πανεπιστημιούπολη του Καμισλί.

Με ρώτησες επίσης αν υπήρχαν άλλα πανεπιστήμια στη περιφέρεια όταν δημιουργηθήκαμε; Ναι, υπήρχε πράγματι ένα ακόμη στη πόλη Χασάκα. Ωστόσο, εκτός από πανεπιστήμιο του καθεστώτος ήταν πάνω από όλα ένα ιδιωτικό πανεπιστήμιο. Δεν μπορούσαν να πάνε όλοι οι φοιτητές διότι ήταν πολύ ακριβά. Επίσης, το σχέδιο ήταν να μεταδώσουμε τις αρχές της επανάστασης μας σε κάθε θεσμό. Γι'αυτό το λόγο το πανεπιστήμιο της Ροζάβα είναι εντελώς δωρεάν! Παρέχουμε επίδομα και στέγαση για κάποιους φοιτητές, ιδιαίτερα για τους φοιτητές από το Αφρίν, τους οποίους υποδεχτήκαμε μετά την τούρκικη εισβολή και οι οποίοι αντιμετωπίζουνε, πράγματι, αρκετές οικονομικές δυσκολίες. Τα γεύματα, αντίστοιχα, είναι δωρεάν.

Θέλουμε το πανεπιστήμιο μας να αντανακλά το πνεύμα της επανάστασης μας, δίνοντας ζωή στις αξίες πάνω στις οποίες γεννήθηκε: αυτές της δημοκρατίας, του σεβασμού στους άλλους πολιτισμούς και στην αναγνώριση του επαναστατικού ρόλου των γυναικών…

Σε σχέση με αυτό το ζήτημα, εφαρμόζουμε την αρχή της συμπροεδρίας, έτσι ώστε να υπάρχει πάντα μια γυναίκα και ένας άντρας. Κατά την διάρκεια αυτών των επιτρόπων, η παρουσία γυναικών και θηλυκών αξιωματούχων είναι, επίσης, πολύ σημαντική. Για μας, είναι απαραίτητο ο λόγος των γυναικών να λαμβάνεται υπόψιν σε όλες τις λήψεις αποφάσεων. Γι'αυτό το λόγο υπάρχει, επίσης, ένα ανεξάρτητο συμβούλιο των γυναικών στο πανεπιστήμιο. Συγκαλείτε μια φορά το μήνα και διαθέτει δικό του εσωτερικό κανονισμό. Σε αυτό το συμβούλιο, οργανώνουμε ειδικές δραστηριότητες ή εργαστήρια που απευθύνονται αποκλειστικά σε γυναίκες.

θέλαμε, λοιπόν, να φτιάξουμε ένα πανεπιστήμιο σε διαφορετικές βάσεις, κυρίως προσπαθώντας να αναθεωρήσουμε τις σχέσεις μεταξύ φοιτητών, καθηγητών και διοίκησης. Στο πανεπιστήμιο της Ροζάβα, υπάρχει, συνεπώς, ένα ανεξάρτητων συμβούλιο των φοιτητών. Ενθαρρύνουμε τους φοιτητές να συμμετέχουν σ'αυτό ώστε να βοηθήσουν το πανεπιστήμιο να εξελιχθεί εμπλέκοντας τους στη λήψη των αποφάσεων. Τους παρακινούμε επίσης να κριτικάρουν τη διοίκηση, συμπεριλαμβανομένων και των καθηγητών τους. Για παράδειγμα, αντιπρόσωποι των φοιτητών, πάντοτε ένας άνδρας και μια γυναίκα, συμμετέχουν σε συναντήσεις του τμήματος με τους εκπροσώπους των καθηγητών. Το πανεπιστήμιο μας λειτουργεί ως μια μεγάλη κομμούνα. Δεν θέλουμε να υπάρχει μια κλασσική ιεραρχία ή οι φοιτητές να μην μπορούν να εκφραστούν ελεύθερα μπροστά στους καθηγητές. Ανά διαστήματα, φτιάχνουμε ερωτηματολόγια τα οποία μοιράζουμε στους φοιτητές, τους καθηγητές και τη διοίκηση για να πραγματοποιήσουμε έρευνες. Προσπαθούμε να εφαρμόσουμε διαφορετικές μεθόδους για να κατανοήσουμε την οπτική των μεν και το δε. Στο επίπεδο της διοίκησης, υπάρχει επίσης μια διοικούσα επιτροπή όπου ο συμπρόεδρος και η συμπρόεδρος δεν μπορούν να προεδρεύουν μόνος-η. Οφείλουν να συμβουλεύονται και τα υπόλοιπα μέλη της επιτροπής.

θέλουμε, λοιπόν, το πανεπιστήμιο μας να είναι ένα επαναστατικό πανεπιστήμιο! Στην πραγματικότητα βέβαια, αυτό δεν είναι κάτι

το αυτονόητο, καθώς είναι εξαιρετικά δύσκολο να αλλάξουν οι νοοτροπίες που είναι αποτέλεσμα σαράντα χρόνων εκπαίδευσης διαποτισμένη από το κόμμα Μπάαθ. **Αυτό απαιτεί ένα αγώνα διαρκείας, κάποιες φορές και ενάντια στους εαυτούς μας.** Λαμβάνουν χώρα, συνεπώς, πολλές συζητήσεις επιχειρώντας να πράξουμε το καλύτερο και να μην πράξουμε όπως το καθεστώς, ειδικά ως δάσκαλοι και καθηγητές. Αναστοχαζόμαστε πολύ πάνω στο ρόλο που μπορεί να έχει ο δάσκαλος ή το πανεπιστήμιο ως θεσμός. Για παράδειγμα, ο ρόλος μας είναι αποκλειστικά να διδάσκουμε και να δίνουμε πτυχία στους φοιτητές; Αναρωτιόμαστε συνεχώς πως μπορούμε να αλλάξουμε το μοντέλο εντός του οποίου ανατραφήκαμε. Στο πολιτικό επίπεδο, προσπαθούμε, επίσης, να αναστοχαστούμε πάνω στο τρόπο που μπορεί το πανεπιστήμιο μας να αυτοδιοικηθεί. Θέλουμε το παράδειγμα της επανάστασης μας να ενυπάρχει στους θεσμούς και πιο συγκεκριμένα στην ανώτερη εκπαίδευση. Μέχρι στιγμής, είμαστε στη διαδικασία της οικοδόμησης, ακόμη και αν κάνουμε λάθη και αντιμετωπίζουμε πολλές δυσκολίες.

Όπως γνωρίζεις, η πλειοψηφία των πανεπιστημιακών μας έχουν φύγει στο εξωτερικό. Μας λείπουν ιδιαίτερα διδάκτορες και καθηγητές να επιβλέψουν φοιτητές οι οποίοι θέλουν να εκπονήσουν μια διπλωματική ή μια διατριβή. Προς το παρών, δεν μπορούμε να προσφέρουμε τέτοιες σπουδές. Μας λείπουν όλα σε όλα τα πεδία, ιδίως στις κοινωνικές σπουδές, όπου δεν έχουμε καν τμήμα. Αυτό είναι ένα πραγματικό πρόβλημα! Παρά το γεγονός πως πολλοί ειδικοί έχουν φύγει, εμείς επιχειρήσαμε να συγκεντρώσουμε τα άτομα που παρέμειναν. Έχουμε, λοιπόν, καθηγητές αραβικών ή κουρδικών, όπως εγώ, που έχουν διδάξει στα συριακά πανεπιστήμια, στο Χαλέπι ή στη Δαμασκό ή που έχουν σπουδάσει σε άλλα πανεπιστήμια του εξωτερικού.

Κάνουμε, συνεπώς, πολλά πράγματα! Αντιστεκόμαστε, ερευνούμε, αγωνιζόμαστε. Προσπαθούμε ιδιαίτερα να προσελκύσουμε καθηγητές από το εξωτερικό. Το πανεπιστήμιο μας είναι ένα εγχείρημα που είναι σε διαδικασία οικοδόμησης, ωστόσο εμείς πιστεύουμε σε αυτό! Πιστεύουμε πως μπορούμε να φτιάξουμε ένα άλλο σύστημα

εκπαίδευσης που θα μπορεί να υπηρετεί ένα μοντέλο για όλη τη Συρία και την υπόλοιπη περιοχή. Τελευταία, το πανεπιστήμιο ξεκίνησε τηλεμαθήματα για να αντιμετωπίσει την επιδημία του κορονοϊού. Αυτό είναι κάτι πολύ καινούργιο για εμάς, ειδικά στο βαθμό που αντιμετωπίζουμε μια σειρά από τεχνικά προβλήματα, ωστόσο προσπαθούμε παρόλα αυτά να προσαρμοστούμε.

Πανεπιστημιούπολη του Καμισλί

C: Αντιμετωπίζετε, συνεπώς, δυσκολίες σε σχέση με το ζήτημα της οργάνωσης και του προσωπικού. Ωστόσο, σε ένα επίπεδο πιο πρακτικό, πως ακριβώς συντηρείται τις εγκαταστάσεις; Μπορείς επίσης να εξηγήσεις με ποιο τρόπο χρηματοδοτείται το πανεπιστήμιο;

GS: Για εγκαταστάσεις και κτίρια, χρησιμοποιούμε αυτά που υπήρχαν ήδη από την εποχή του καθεστώτος, κυρίως τα σχολεία. Οι εγκαταστάσεις μας μοιράζονται μεταξύ Καμισλί, Χασάκα και Ρμελάν, αυτή η πανεπιστημιούπολη στεγάζει ειδικότερο το τμήμα της πετροχημείας. Μέχρι στιγμής, επειδή δεν έχουμε μεγάλο

αριθμό φοιτητών, οι εγκαταστάσεις μας καλύπτουν. Για την στέγαση των φοιτητών, μισθώνουμε ξενοδοχείο καθώς οι εγκαταστάσεις που σκεφτόμασταν αρχικά είναι πολύ απομακρυσμένες. Αλλιώς, αξιοποιούμε ό,τι μέσα διαθέτουμε. Για παράδειγμα, ανακαινίσαμε ένα σχολείο για να το χρησιμοποιήσουμε ως φοιτητική στέγη.

Για τους καθηγητές, έχουμε επίσης μισθώσει ξενοδοχεία τα οποία βρίσκονται στο Καμισλί, καθώς, συχνά, οι διδάσκοντες έρχονται από τη Χασάκα και από άλλες περιοχές. Δεν μπορούν, συνεπώς, να επιστρέψουν αυθημερόν διότι οι διαδρομές είναι μεγάλες. Το ίδιο κάνουμε και για το διοικητικό προσωπικό. Σαφώς, η μεταφορά με λεωφορείο μεταξύ των χώρων διαμονής και των πανεπιστημιακών εγκαταστάσεων είναι δωρεάν. Αν και μέχρι στιγμής έχουμε εκμεταλλευτεί κτίρια που υπήρχαν ήδη, θα θέλαμε φυσικά να χτίσουμε μια πανεπιστημιούπολη όπου όλες οι κτιριακές δομές να συγκεντρώνονται στον ίδιο χώρο. Δυστυχώς, κάθε φορά που σκεφτόμαστε να ξεκινήσουμε το εγχείρημα, αντιμετωπίζουμε δυσκολίες οικονομικές ή ασφάλειας, γιατί πραγματοποιούνται συχνά επιθέσεις. Όταν σκεφτόμαστε πως μπορούμε να κάνουμε κάτι, οι επιθέσεις ξαναρχίζουν και δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα. Είμαστε υποχρεωμένοι να περιμένουμε τη κατάσταση να σταθεροποιηθεί.

Σε σχέση με το θέμα της χρηματοδότησης, το διευθετούμε μέσω της Διοίκησης. Πριν τις τουρκικές επιθέσεις της 9ης Οκτωβρίου του 2019, η Διοίκηση βρισκόταν κυρίως στην Αΐν Ίσα, μια μικρή πόλη στη καρδιά της Ροζάβα. Αυτή η διοίκηση αποτελείτε από επιτροπές, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που ασχολούνται με την εκπαίδευση. Αυτές οι επιτροπές κατανέμονται κατόπιν σύμφωνα με τον αριθμό των κοινοτήτων ενός καντονιού. Στην περιοχή του Τζαζίρα έχουμε δύο Καντόνια: τη Χασάκα και το Καμισλί. Βασιζόμαστε, συνεπώς, σε αυτήν την επιτροπή η οποία είναι ένα τύπου υπουργείο για αυτό το καντόνι. Για κάθε καντόνι υπάρχει και μια ανεξάρτητη επιτροπή. Η επιτροπή αυτή αποτελείται από ένα εκτελεστικό συμβούλιο στο οποίο αποστέλλουμε κάθε μήνα τη λίστα των στελεχών μας, των

καθηγητών και των εργαζομένων μας.

Εκτός από αυτήν την επιτροπή, δεν έχουμε άλλους τρόπους χρηματοδότησης. Κάθε χρόνο, φτιάχνουμε ένα προϋπολογισμό και τον στέλνουμε στην επιτροπή προς έγκριση. Ωστόσο, πέρα από τη χρηματοδότηση, το πανεπιστήμιο μας είναι ανεξάρτητο! Σε σχέση με το πρόγραμμα ή την επιλογή των καθηγητών, είμαστε ελεύθεροι. Εάν έχουμε ανάγκη εκείνο ή το άλλο πρόσωπο, στο χ ή το ψ τμήμα, φτιάχνουμε ένα συμβόλαιο και ύστερα αποστέλλουμε αίτηση στην επιτροπή της εκπαίδευσης. Συνήθως αποδέχονται και χρηματοδοτούν τη θέση. Αναφορικά με τα προγράμματα, κάθε τμήμα προετοιμάζει το ετήσιο ή εξαμηνιαίο πρόγραμμά του.

Σε αυτό το σημείο, είμαστε ανεξάρτητοι από την επιτροπή! Έχουμε πολλά προγράμματα και διεθνή πανεπιστήμια με τα οποία διατηρούμε σχέσεις και θέλουν να έρθουν εδώ για να μας βοηθήσουν στη χρηματοδότηση ή να κάνουν κάποια πράγματα για μας. Ωστόσο, αυτός ο πόλεμος που δε τελειώνει μας αποτρέπει από το να προχωρήσουμε. Έχουμε υποχρεωθεί να κλείσουμε το πανεπιστήμιο σε πολλές περιπτώσεις, κυρίως κατά τη διάρκεια των επιθέσεων της 9ης Οκτωβρίου. Και μόλις καταφέραμε, τελικά, να συνεχίσουμε, ήρθε ο κορονοϊός! (γέλια) Συνεπώς, πάντα υπάρχουν δυσκολίες! Ωστόσο, έχουμε κάνει το καλύτερο που μπορούσαμε για να μην διακόψουμε την εκπαίδευση, ακόμη και αν οι υποδομές μας δεν είναι οι καλύτερες δυνατές για να πραγματοποιήσουμε διαδικτυακές διδασκαλίες. Στη πραγματικότητα δεν υπάρχει ίντερνετ ή ηλεκτρισμός για τους σπουδαστές οι οποίοι, επιπλέον, δεν έχουν κατ'ανάγκη υπολογιστή ή τα μέσα για πρόσβαση σε ένα ποιοτικό δίκτυο ίντερνετ. Όλα αυτά αποτελούν τεράστιες δυσκολίες, δίχως να αναφέρουμε για το ψυχολογικό βάρος που ασκούν οι επιθέσεις σε εμάς. Διαισθανόμαστε πως η περιοχή γύρω μας φλέγεται. Η κατάσταση είναι, λοιπόν, πάντοτε ασταθής, ωστόσο προσπαθούμε να προχωρήσουμε παρά ταύτα. Κάνουμε ότι περνάει από το χέρι μας για να μην διακόψουμε τις διδασκαλίες, ακόμη και αν φοβόμαστε πως οι επιθέσεις θα ξαναρχίσουν κατά μήκος των συνόρων, όπως εδώ στο Καμισλί.

Πρόσφατα, περάσαμε ξανά σε λοκ-ντάουν, λόγω της μεγάλης ανόδου των κρουσμάτων. Στο πανεπιστήμιο πάμε περιστασιακά μόνο για να εργαστούμε, περίπου δύο φορές τη βδομάδα. Τις υπόλοιπες, εργαζόμαστε από το σπίτι. Είμαστε εξαιρετικά προσεκτικοί στο να φοράμε μάσκες. Τελευταία, για να κάνει τα πράγματα χειρότερα, η Τουρκία έκοψε μέχρι και το νερό στη πόλη Χασάκα. Τη δεδομένη στιγμή, η κατάσταση δεν είναι καθόλου καλή… Ωστόσο, έχουμε καθήκοντα απέναντι στην περιοχή μας και αυτό είναι που μας ωθεί να οικοδομήσουμε και να δημιουργήσουμε τους οργανισμούς μας. Όμως, αυτή η οικοδόμηση απαιτεί πολύ ενέργεια και δύναμη για να αντισταθείς. Κάθε μέρα είναι ένας αγώνας συνεχής.

C: Τα προγράμματα σπουδών που προσφέρονται από το πανεπιστήμιο σας (ιατρικής, πολιτικών μηχανικών και οικολογίας, πετροχημείας) φαίνεται σε ένα πρώτο επίπεδο να ανταποκρίνονται στις υλικές ανάγκες και τους απαραίτητους ανθρώπινους πόρους για την ανάπτυξη και την επιβίωση της περιοχής. Παρ'όλα αυτά, σε αντίθεση με τα γαλλικά και δυτικά πανεπιστήμια, τα οποία ακόμη υποστηρίζουν ένα τεχνητό διαχωρισμό ανάμεσα στην επιστήμη και την πολιτική, το πανεπιστήμιο της Ροζάβα μοιάζει να προτάσσει ανοιχτά το πολιτικό ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι επιστήμες και τα πανεπιστήμια;

GS: Πράγματι, είναι περισσότερο από δέκα χρόνια που η περιοχή έχει ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους. Έχεις ανάγκη στελέχη και ικανότητες για το μέλλον της περιοχής, σε σχέση με την γεωργία και τα ορυκτά κυρίως. Επιπλέον, οι γλώσσες και η κουρδική λογοτεχνία είναι επίσης κάτι ουσιώδους σημασίας, το οποίο σχετίζεται με αυτό που σου έλεγα προηγουμένως για το πολυπολιτισμικό χαρακτήρα της περιοχής. Αυτό που είναι σημαντικό για εμάς και τους φοιτητές, δεν είναι να μαθαίνουν σκέτες γνώσεις. Ένας φοιτητής μαθηματικών ή πετροχημείας, για παράδειγμα, έχει στο πρόγραμμα του μαθήματα *γυναιολογίας* και επιπλέον μάθημα για τη δημοκρατία ή την κοινωνιολογία συνολικότερα. Προσπαθούμε να μην διαχωρίζουμε τις επιστήμες μεταξύ τους μαθαίνοντας στους φοιτητές πως όλες οι επιστήμες

είναι σημαντικές. Διασφαλίζουμε ότι συμπληρώνουμε τις γνώσεις μεταξύ τους. Η κοινωνιολογία, η γυναιολογία, τα μαθηματικά, οι γλώσσες… όλα τα πεδία είναι αναγκαία για το μέλλον της περιοχής.

Διασφαλίζουμε επίσης πως οι διδασκαλίες μας εξελίσσονται μαζί με τους φοιτητές. Κάθε εξάμηνο οργανώνουμε μιας μορφής γενική συνέλευση του πανεπιστημίου. Σε αυτή τη συνέλευση, επιχειρούμε να βρούμε και άλλους τρόπους διδασκαλίας του κάθε επιστημονικού αντικειμένου. Επιχειρούμε επίσης να εξελίσσουμε τα προγράμματα, επεξεργαζόμενοι μαθήματα ή σεμινάρια τα οποία μπορούμε να προσθέσουμε για να ενθαρρύνουμε τους φοιτητές να διευρύνουν τους ορίζοντες τους και να αποτρέψουμε τον περιορισμό στα μαθηματικά ή την φυσική. Αυτό είναι εξαιρετικά σημαντικό για μας! Μια μέρα κάθε βδομάδα, έχουμε επίσης αυτό που αποκαλούμαι «κοινά μαθήματα». Τις Τρίτες, προτείνεται ένα σεμινάριο από τους φοιτητές του κάθε τμήματος. Προσκαλούν τους υπόλοιπους να έρθουν και να διαλεχθούν πάνω σε μια θεματική την οποία αναλαμβάνουν να περιγράψουν, όπως η πολιτική κατάσταση στην περιοχή, ή ακόμη για κατάσταση των γυναικών στο κόσμο. Μπορούν επίσης να προσκαλέσουν μια προσωπικότητα από έξω για διάλογο. Αυτές οι στιγμές, συνεπώς, μας επιτρέπουν να έχουμε ένα χώρο όπου χάρη σ’αυτόν οι φοτητές μπορούν να διαθέτουν αρκετές ώρες για να συζητήσουν και να εκφραστούν πάνω σε οποιοδήποτε ζήτημα.

Ωστόσο, είναι σωστό πως η περιοχή έχει ανάγκη ανθρώπινους πόρους. Πόροι που της λείπουν δραματικά. Πιο συγκεκριμένα, οι επιτροπές και οι οργανισμοί χρειάζονται πρόσωπα με ικανότητες. Το πανεπιστήμιο μας, λοιπόν, στρέφεται συνεχώς προς τις ανάγκες της κοινωνίας. Ψάχνουμε να κατανοήσουμε ποια είναι αυτό που έχει ανάγκη και πως μπορούμε να την βελτιώσουμε, εκπαιδεύοντας στελέχη που θα μπορούν να εργαστούν γι’αυτήν και όχι για το κράτος ή την εξουσία. Η έννοια της κοινωνίας είναι, λοιπόν, για εμάς, εξαιρετικά σημαντική. **Για παράδειγμα, για να αντιμετωπίσουμε την υποβάθμιση του status των γυναικών στην περιοχή, προτείναμε ένα μάθημα γυναιολογίας, το οποίο είναι**

κάτι εντελώς καινούργιο για την Συρία και τη περιοχή! Η κοινωνία μας έχει ανάγκη αυτές τις διδασκαλίες. Το ερχόμενο έτος, εμείς πρόκειται να διδάξουμε επίσης άλλη μια επιστήμη με την δημιουργία του τμήματος θρησκειολογίας. Δεν θα επικεντρώνεται στο Ισλάμ αλλά σε όλες τις θρησκείες που μπορούν να εντοπιστούν στην περιοχή. Έτσι, ένας γεζίντι, ένας μουσουλμάνος και ένας χριστιανός θα έχουν πλέον τη δυνατότητα να κάθονται μαζί στην ίδια τάξη για να σπουδάσουν την ιστορία των θρησκειών τους και κατόπιν να ειδικευτούν σε ένα θέμα πιο συγκεκριμένο.

Η ανησυχία μας είναι, λοιπόν, να εκπαιδεύσουμε τα στελέχη που θα μπορούν να υπηρετήσουν το συλλογικό. Δεν αφορά, συνεπώς, την απόκτηση ενός πτυχίου για την εργασία για εαυτό σου, αδιαφορώντας για την κοινωνία και την ανάπτυξη της. Σίγουρα, αυτό θα είναι κάτι εξαιρετικά δύσκολο να ενσταλλαχθεί αυτή η νοοτροπία στους φοιτητές. θέλουμε να συγκροτήσουμε προσωπικότητες ελεύθερες και δημιουργικές, επιχειρώντας να τους μεταδώσουμε ηθικές αξίες και να τους προτρέψουμε να υπηρετήσουν την κοινωνίας. Δυστυχώς, στα πανεπιστήμια του καθεστώτος, αυτό το πνεύμα δεν υπήρχε. Έπρεπε να παρακολουθείται ένα πρόγραμμα το οποίο χρειαζόταν να αποστηθίζεται με σκοπό την τελική εξέταση για να αποκτήσουμε το πτυχίο μας και να εργαστούμε με αυτό. Δεν υπήρχε συνεπώς αυτή η ιδέα τις συλλογικότητες και δεν προέτρεπε τους φοιτητές να αναστοχάζονται για να αλλάξουν τα πράγματα. Όλα αυτά ήταν απαγορευμένα! Γι’αυτό το λόγο πιστεύω πως όλες οι επιστήμες πρέπει σήμερα να συναρθώνονται για να ευνοήσουν τον αναστοχασμό, να φέρουν απαντήσεις και να λύσουν κοινωνικά προβλήματα. Το ίδιο, το σύστημα αξιολόγησης πρέπει να είναι εντελώς διαφορετικό. Εμείς δεν αξιολογούμε ένα φοιτητή αποκλειστικά από τα γραπτά του, αλλά ευρύτερα από το τρόπο που συμπεριφέρεται στη συλλογικότητα: την συμμετοχή του στο μάθημα, τη συνέπεια του, το τρόπο που διαλέγεται με τους άλλους, τη δημιουργικότητα του…

Μάθημα καλών τεχνών, πανεπιστημιούπολη του Καμισλί

Θεωρούμε πως η εκπαίδευση έχει ένα σημαντικό ρόλο να παίξει στο μέλλον της χώρας. Στο καθεστώς, η κοινωνία δεν εξελισσόταν και τα προβλήματα συσσωρεύονταν συνεχώς μέχρι του σημείου της έκρηξης το 2011. Από τότε, η κοινωνίας μας κυριολεκτικά βυθίστηκε στο χάος! Ωστόσο, θέλουμε το σύστημα μας να είναι ανοιχτό στην κριτική και να αυτό-αξιολογείται συνεχώς. Γι'αυτό ψάχνουμε να δούμε πως λειτουργούν αλλού στα κόσμο τα πανεπιστήμια, βασιζόμενοι ταυτόχρονα στην μεσανατολίτικη κουλτούρα μας. Η εκπαίδευση είναι μια πολύ μακρά διαδικασίας και χρειάζεται να περιμένεις αρκετά πριν δεις τα αποτελέσματα της. Επιπλέον, το μέλλον της Σύριας είναι επίσης αβέβαιο. Σε κάθε περίπτωση, ελπίζουμε πως το μοντέλο των πανεπιστήμιων μας θα είναι ένα μοντέλο για την οικοδόμηση του μέλλοντος της Συρίας, δημοκρατική και πολυπολιτισμική.

C: Μοιάζεις αρκετά πεισμένη πως το πανεπιστήμιο της Ροζάβας έχει ένα ρόλο να παίξει στο μέλλον της χώρας και της περιοχής;

GS: Όπως σου είπα, ο ρόλος των θεσμών μας είναι να

προστατέψουν τις αξίες για τις οποίες παλεύει η επανάσταση μας. Υπάρχουν πολλοί τρόποι για να γίνει αυτό, ένας από αυτούς είναι η εκπαίδευση, η οποία κατά την άποψη μου είναι ο πιο σημαντικός. Από το σχολείο έως το πανεπιστήμιο, αυτοί οι θεσμοί παίζουν ένα κρίσιμο ρόλο. Εργάζονται να εκπαιδεύσουν τις νέες γενιές βασιζόμενοι σε συγκεκριμένες αξίες. θέλουμε μια Συρία ανοιχτή, διότι, τελικά, αποτελούμε κομμάτι της Συρίας. Δεν είμαστε μια περιφέρεια αποκομμένη, ακόμη και ένα έχουμε ένα διαφορετικό σχέδιο. Σκεφτόμαστε, λοιπόν, πως αυτό το εκπαιδευτικό σύστημα πρέπει να συμβάλλει στο να αλλάξει το μέλλον της Συρίας μέσα από την αναγνώριση της αρχής της ενότητας μέσα από την διαφορετικότητα. Γι'αυτό το λόγο επιθυμούμε να υπερασπίσουμε το εκπαιδευτικό μας σύστημα.

Σύντομα, για παράδειγμα, πρόκειται να ανοίξουμε ένα Ινστιτούτο για τις λαϊκές παραδόσεις της Συρίας. Αρχικά θέλαμε να κάνουμε κάτι για την κουρδική λογοτεχνία και πολιτισμό, ωστόσο κατόπιν θελήσαμε να διευρύνουμε αυτό το σχέδιο ενσωματώνοντας τα ασσυριακά, αραβικά και αρμένικα παραμύθια. Η κοινωνίας είναι βαθιά πολυπολιτισμική. Ζούμε όλοι μαζί, κάποιες φορές στην ίδια γειτονιά. Δεν μπορούμε να σκεφτούμε ούτε στο ελάχιστο πως όλοι αυτοί οι πολιτισμοί μπορούν να διαχωριστούν ο ένας από τον άλλο! Ο καθένας πρέπει να μπορεί να εξασκεί το πολιτισμό και τη γλώσσα του και καθένας πρέπει να γίνεται σεβαστός γι'αυτό που είναι. Στο Καμισλί, η συμπροεδρία της κοινότητας αποτελείται από μια γυναίκα Κούρδισσα και ένα άντρα Αρμένιο, καθώς υπάρχουν συνοικίες με πολλούς Αρμένιους. Αυτό είναι κάτι φυσιολογικό για εμάς! θέλουμε, λοιπόν, οι θεσμοί μας να διαφυλάττουν και να μεταδίδουν αυτές τις αξίες. Γι'αυτό λοιπόν επιδιώκουμε να ενυπάρχουν στα προγράμματα που διδάσκουμε ή στις συζητήσεις που μπορεί να κάνουμε. Εάν οι θεσμοί είναι ένα σώμα, αυτοί κατοικούνται από μια ψυχή, ένα πνεύμα που τις κινεί και τις κατευθύνει. Χρειάζεται λοιπόν να τροφοδοτούμε αυτό το πνεύμα, αλλιώς οι θεσμοί μας θα πεθάνουν και η επανάσταση μαζί τους.

C: Πρωτύτερα μίλησες για την γυναιολογία, μια επιστήμη

ελάχιστα γνωστή στη Γαλλία και την Ευρώπη. Θα μπορούσε να εξηγήσεις τι αφορά;

GS: Πρώτα από όλα πρέπει να γνωρίζουμε πως ο ίδιος ο όρος αποτελεί σύνθεση δύο λέξεων: jin, που σημαίνει «γυναίκα» στα κούρδικα και λογία, που σημαίνει «επιστήμη». Κυριολεκτικά, ο όρος σημαίνει «επιστήμη της γυναίκας». Επιπλέον, το jin προέρχεται από τη λέξη jiyan που σημαίνει «η ζωή» στα κούρδικα. Σε τελική ανάλυση, είναι ένας διαφορετικό τρόπο να πεις «επιστήμη της ζωής». Η γυναιολογία θεωρητικοποιήθηκε από τον κριτικό διαννούμενο και ηγέτη του κουρδικού λαού, Αμπντουλάχ Οτζαλάν.

Για πρώτη φορά χρησιμοποιήθηκε αυτή η έννοια στο βιβλίο του *Κοινωνιολογία της ελευθερίας,* που δημοσιεύτηκε το 2008.[ii] Σίγουρα, η θέση των γυναικών στο κίνημα για την απελευθέρωση του Κουρδιστάν είναι πολύ παλιά. Ωστόσο, για πρώτη φορά, ο Οτζαλάν μίλησε για μια «επιστήμη της γυναίκας» και πρότεινε σχετικά μια θεωρία. Γι'αυτόν, οι γυναίκες δεν αποτελούν μόνο το μισό της κοινωνίας αλλά παράγουν, αντίθετα, την κοινωνία ως όλον. Πράγματι, είναι αυτές οι οποίες απασχολούνται με το να αναθρέψουν και να εκπαιδεύσουν τις νέες γενιές. Επίσης, το επίπεδο της χειραφέτησης μιας κοινωνίας αξιολογείται σύμφωνα με την κατάσταση των γυναικών στο εσωτερικό της. Εάν θέλουμε να απελευθερώσουμε την κοινωνία, χρειάζεται πρωτίστως να απελευθερώσουμε τη γυναίκα.

Η ιστορία των γυναικών είναι σε μεγάλο βαθμό άγνωστη και χρειάζεται να την ανακαλύψουμε για να αντιληφθούμε τον επαναστατικό ρόλο που μπορούν αυτές να έχουν. Αυτή η διαπίστωση δίνει ερείσματα για πολλές συζητήσεις και αντιπαραθέσεις στο εσωτερικό μας, ωστόσο αυτό που είναι σίγουρο είναι ότι η κατάσταση των γυναικών είναι σήμερα πολύ σοβαρή. Κάθε μέρα μαθαίνουμε πως μια γυναίκα δολοφονήθηκε ακριβώς επειδή είναι γυναίκα. Στην περιοχή, το φαινόμενο χειροτέρευσε με τους πολέμους και τις κρίσεις. Επιπλέον, το ίδιο διάστημα, οι γυναίκες ήταν απούσες σε κάθε λήψη πολιτικών αποφάσεων. Αυτό, λοιπόν, μας ώθησε να δηλώσουμε πως δεν θα

μπορέσουμε να λύσουμε τα προβλήματα της ανθρωπότητας εάν πρώτα δεν διευθετήσουμε το πρόβλημα των γυναικών. Για εμάς, η απελευθέρωση της γυναίκας πρέπει να είναι ακόμη σημαντικότερη και από την απελευθέρωση της χώρας!

Η γυναιολογία αναφέρεται επίσης σε όλα τα άλλα φεμινιστικά κινήματα του κόσμου, όπως αυτά των ΗΠΑ και της Γαλλίας. Αυτά τα κινήματα αποτελούν για εμάς μια σημαντική πηγή και η γυναιολογία χρειάζεται να κατανοήσει γιατί αυτά εν μέρει απέτυχαν. Στην γυναιολογία, θεωρούμε επίσης πως ο προσδιορισμός του άντρα περνάει μέσα από τον προσδιορισμό της γυναίκας και όχι το αντίθετο. Γι'αυτό λοιπόν είναι μια επιστήμη που αφορά εξίσου τους άντρες όπως και τις γυναίκες. Εξ ου και σε τοπικό επίπεδο προτείνουμε τις ακαδημίες της γυναιολογίας. Είναι ξεχωριστές ακαδημίες, ανεξάρτητες από το πανεπιστήμιο, στις οποίες διατίθενται μια σειρά από προγράμματα σπουδών στα οποία άντρες και γυναίκες μπορούν να συμμετάσχουν, ανεξάρτητα από την κοινωνική τους προέλευση. Για εμάς, είναι, πράγματι, σημαντικό να συμμετέχουν όλες οι

κατηγορίες: αγρότες, γυναίκες με ή χωρίς εργασία, άντρες του πνεύματος ή όχι… Αυτές είναι κοινωνικές ακαδημίες που απευθύνονται σε αυτές και αυτούς που θέλουν να εκπαιδευτούν για να αλλάξουν τη νοοτροπία τους.

Δεν μας ικανοποιεί η γυναιολογία να διδάσκεται στο πανεπιστήμιο, καθώς είναι σημαντικό για εμάς να εκπαιδεύσουμε το σύνολο της κοινωνίας, όχι μόνο τους φοιτητές ή τις ελίτ. Υπάρχουν, συνεπώς, ακαδημίες γυναιολογίας σχεδόν παντού στην περιφέρεια. Μέχρι στιγμής αυτό λειτουργεί αρκετά καλά! Πριν μερικούς μήνες, μπόρεσα να παρακολουθήσω εκπαιδεύσεις που τις διενεργούσαν γυναίκες και ωστόσο συμμετείχαν αποκλειστικά άντρες! Πριν μερικά χρόνια, κάτι τέτοια θα ήταν απλώς αδιανόητο! Για να αλλάξουν οι νοοτροπίες, επιθυμούμε να φέρουμε άντρες και γυναίκες μαζί ώστε να τους και τις κάνουμε να συνομιλήσουν πρόσωπο με πρόσωπο. Χρειάζεται να αποτραπεί ο διαχωρισμό τους με ξεχωριστές εκπαιδεύσεις καθώς, αντίθετα, θέλουμε να τους φέρουμε μαζί να συζητήσουν και να αντιπαρατεθούν με ένα διαφορετικό τρόπο (γέλια)! Ο στόχο της γυναιολογίας είναι κατά συνέπεια να αλλάξει τις ιδέες, τις γνώμες και τις νοοτροπίες. Και μέχρι στιγμής μπορούμε να παρατηρήσουμε τις αλλαγές! θα μπορούσες να το νιώσεις εάν ήσουν εκεί.

Οι υπόλοιπες κοινότητες συμμετέχουν επίσης και αυτές όλο και περισσότερο. Οι Αράβισσες ή Ασσύριες, για παράδειγμα, παίρνουν όλο και πιο συχνά το λόγο και αρχίζουν να συμμετέχουν στη τοπική πολιτική ζωή, συμπεριλαμβανομένων και αυτών σε περιοχές όπως η Ράκκα. θέλουν τώρα να κάνουν κάτι για να αλλάξουν τη μοίρα και είναι αυτό που οδηγεί όλο το κόσμο να αναπτύξει μια συλλογική συνείδηση. Παντού, λοιπόν, αρχίζουν να συζητιούνται τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στην καθημερινότητα, η αντιπροσώπευση των γυναικών στην κοινωνία και η ανάγκη τους να οργανωθούν με τρόπο αυτόνομο. Στη Ευρώπη, επίσης, υπάρχουν ακαδημίες καθώς αναπτύξαμε ένα δίκτυο διεθνές το οποίο οργανώθηκε μαζί με άλλα κινήματα φεμινιστικά. Το ζήτημα της γυναίκας είναι, πράγματι, το ίδιο σε όλες τις

χώρες. Έχουμε ανάγκη, λοιπόν, να φτιάξουμε μια παγκόσμια ιστορία της γυναίκας ώστε να κατανοήσουμε το χειραφετητικό ρόλο που μπορεί να έχει για όλη την κοινωνία. Η ιστορία της αναμένει να γραφτεί, αυτή τη φορά από τις γυναίκες και όχι από τις πολιτικές εξουσίες που κυριαρχούνται από τους άντρες, δηλαδή, τα πατριαρχικό σύστημα. Πιστεύουμε εξίσου πως μια επιστήμη που θα αναπτυχθεί από τις γυναίκες θα επιτρέψει να τεθούν οι βάσης για μια σωστή κοινωνιολογία.

C: Όταν μιλάς για το πανεπιστήμιο της Ροζάβα, επιμένεις στο πολιτικό του σχέδιο, το οποίο νοείται ως βαθιά επαναστατικό, αλλά επίσης και στην αναγκαιότητα να μελετήσει πως λειτουργούν τα πανεπιστήμια της δύσης ούτως ώστε να μπορέσει να εμπνευστεί. Ως δυτικοί και δυτικές, αυτό μπορεί να μας μοιάζει κάπως παράταιρο καθώς, για πολλούς και πολλές από εμάς, τα πανεπιστήμια μας καταλαμβάνονται όλο και περισσότερο από νεοφιλελεύθερες και καπιταλιστικές λογικές. Προκαλεί έκπληξη, συνεπώς, να βλέπουμε πως αναζητείται την έμπνευση σε αυτά, καθώς βρίσκονται έτη φωτός μακριά από το πολιτικό σχέδιο που υπερασπίζεται. Τι ακριβώς ψάχνετε σε αυτά;

GS: Ναι, το κατανοώ, ωστόσο δεν έχουν όλα τα δυτικά πανεπιστήμια μόνο άσχημα πράγματα! (γέλια). Διαθέτουν επίσης μια σημαντική ιστορική και πολιτιστική κληρονομιά και είναι αυτό ακριβώς που μας ενδιαφέρει. Χώρες όπως η Γαλλία, η Αγγλία ή η Αίγυπτος έχουν πανεπιστήμια πολύ παλιά! Ωστόσο είναι σωστό πως το πολιτικό μοντέλο που υπάρχει στη Ροζάβα είναι σίγουρα πολύ διαφορετικό από τα μοντέλα των μεγάλων αραβικών ή δυτικών χωρών, που συγκροτούνται στη βάση του μοντέλου του έθνους-κράτους. Επιπλέον, όπως δεν είμαστε ένα έθνος κράτος το ίδιο δεν είμαστε και ένα μοντέλο καπιταλιστικό. Διεκδικούμε το δημοκρατικό συνομοσπονδισμό. Είναι, λοιπόν, ένα εντελώς διαφορετικό μοντέλο αυτό που επιχειρούμε να οικοδομήσουμε και να επεκτείνουμε στη περιοχή. Σαφώς, το πανεπιστήμιο της Ροζάβα εγγράφεται σε αυτό το πολιτικό σχέδιο και επιχειρούμε να το αντανακλούμε το καλύτερο δυνατό.

Απαντώντας στην ερώτηση σου, θα έλεγα αντίθετα πως πολλά

πανεπιστήμια και πανεπιστημιακοί του εξωτερικού επιδιώκουν να έρθουν σε επαφή με εμάς. Αυτοί επίσης αναζητούν νέες πηγές έμπνευσης ψάχνοντας κάτι που λείπει σε αυτούς! (γέλια). Αντίστοιχα, εμείς ψάχνουμε επίσης σε αυτούς αυτό που λείπει σε εμάς. Κυρίως, επιδιώκουμε να κατανοήσουμε την ιστορική εξέλιξη των πανεπιστημίων τους, καθώς το κύρος των γαλλικών πανεπιστημίων δεν προέκυψε σε μια μέρα! Αναπτύχθηκαν βήμα βήμα, το ίδιο διάστημα με τις πολιτικές εξουσίες. Εάν μιλάω πολύ για τα γαλλικά πανεπιστήμια και αν είμαι πεπεισμένη πως μπορούν να μας μεταδώσουν πολλά πράγματα, είναι διότι γνωρίζω πως η Γαλλία πραγματοποίησε την επανάσταση της το 1789 και πως η επαναστατική κουλτούρα σημάδεψε βαθιά την γαλλική κοινωνία μακροπρόθεσμα, και ιδίως τη διανόηση της, τη λογοτεχνία της και την κριτική της σκέψη. Προσπαθούμε, λοιπόν, να κατανοήσουμε πως οι Γάλλοι κατόρθωσαν να αποκτήσουν τέτοιο κύρος στο κόσμο χάρη στα πανεπιστήμια τους και την πνευματική παραγωγή τους.

Από την άλλη πλευρά, δεν παραβλέπουμε το γεγονός πως τα δυτικά πανεπιστήμια μπορεί επίσης να συμμετέχουν σε ένα παιχνίδι ανταγωνισμού μεταξύ τους, με στόχο να κυριαρχήσουν στα άλλα, κυρίως αυτό-παρουσιάζομενα ως μοντέλα προς μίμηση! Στην περιοχή μας, υπάρχουν αμερικάνικα πανεπιστήμια παντού! Στο Μπασούρ, στο ιρακινό Κουρδιστάν, στο Λίβανο επίσης… δεν μπορεί να αγνοηθεί αυτή η πλευρά. Ωστόσο αυτός που μας ενδιαφέρει εδώ στη Ροζάβα, είναι κυρίως να κατανοήσουμε πως διαμόρφωσαν μια πολιτιστική και πνευματική κληρονομία. Και σε αυτό το σημείο, πιστεύω πως τα γαλλικά πανεπιστήμια αντιπροσωπεύουν ένα μοντέλο πολύτιμο, τουλάχιστον αυτή είναι σε κάθε περίπτωση η άποψη μου (γέλια). Ακολούθως, χρειάζεται να βρούμε ένα τρόπο να ενσωματωθούμε στα υπόλοιπα πανεπιστήμια του κόσμου ώστε να αποκτήσουμε επαφή με αυτά.

Για παράδειγμα, θα ήθελα η Γαλλία να είχε μια παρουσία εδώ στη Ροζάβα, κυρίως για την ανάπτυξη πολιτιστικών κέντρων και την ενίσχυση των δεσμών της με την περιοχή μέσα από την ίδρυση χώρων ανταλλαγής απόψεων. Παρά το γεγονός πως η Γαλλία είχε

μακρά παρουσία στη Συρία, δεν έχουν απομείνει πολλά από την κληρονομία της στη Ροζάβα, τουλάχιστον σε πνευματικό και πολιτιστικό επίπεδο. Πιστεύω λοιπόν σε αυτήν την εμπειρία των γαλλικών πανεπιστήμιων, που δε μπορεί να συγκριθεί με το δικό μας πανεπιστήμια. Συνοπτικά, επιχειρούμε να δούμε πως το δικό μας πολιτικό μοντέλο μπορεί να διατηρήσει το πανεπιστήμιο μας για όσο περισσότερο γίνεται, αφήνοντας μια κληρονομία πίσω του ενόσω φτάνει τα επίπεδα κύρους των άλλων πανεπιστημίων. Μολονότι, τη δεδομένη στιγμή, μας λείπει πλήθος πραγμάτων στη Ροζάβα και δε γνωρίζουμε πως θα μοιάζει το πανεπιστήμιο μας σε δέκα, είκοσι ή εκατό χρόνια. Απλά δεν ξέρουμε! Αυτό που είναι σίγουρο, είναι πως έχουμε ιδιαιτερότητες πολιτικές και πολιτιστικές που ευχόμαστε να προστατέψουμε.

Προς το παρόν, είναι σημαντικό για εμάς να πηγαίνουμε στα άλλα πανεπιστήμια και να βλέπουμε τι είναι αυτό που κάνουνε, μόνο και μόνο για να μη βρεθούμε αποκομμένοι από το κόσμο! Η περιοχή στην οποία ζούμε είναι πάντοτε υπό το καθεστώς εμπάργκο. Για να το άρουμε, χρειάζεται μια εξωτερική βοήθεια, ωστόσο τα πράγματα δεν είναι αυτονόητα… Υπάρχουν οικονομικά και γεωπολιτικά συμφέροντα τα οποία διακυβεύονται, αλλά όχι τα συμφέροντα των λαών, των κοινωνιών ή των μειονοτήτων. Επιχειρούμε, λοιπόν, να διαδραματίσουμε το ρόλο μας, να δημιουργήσουμε ισορροπίες για να αντισταθούμε και να διασφαλίσουμε την ύπαρξη μας εν μέσω συγκρούσεων και συμφερόντων που μας υπερβαίνουν. Με τη Τουρκία στο Βορρά, το συριακό καθεστώς στο Νότο και τις ξένες δυνάμεις που επιτηρούν τα πάντα, είναι σαν να είμαστε περικυκλωμένοι από λύκους έτοιμους να μας καταβροχθίσουν με κάθε ευκαιρία.

Τελετή απονομής πτυχίων, πανεπιστημιούπολη του Καμισλί

Με το πανεπιστήμιο, επιθυμούμε να σπάσουμε αυτόν τον αποκλεισμό, ακριβώς επειδή οι ιδέες έχουν την δύναμη να διαπερνούν τα σύνορα, ειδικά με την τεχνολογία που υπάρχει σήμερα. Αυτό είναι μια ευκαιρία να ανταλλάξουμε απόψεις, ακόμη και ένα δεν μπορούμε να φύγουμε από την επικράτεια. Το να συνομιλούμε με τα ξένα πανεπιστήμια μας επιτρέπει, επίσης, να διασφαλίσουμε την αναγνώριση του πανεπιστημίου μας διεθνώς. Όπως γνωρίζεις, το πολιτικό στάτους της περιοχής μας δεν έχει αναγνωριστεί, ή τουλάχιστον όχι ακόμη. Κατά συνέπεια, το πανεπιστήμιο μας δεν είναι επίσημα αναγνωρισμένο ως τέτοιο. Αυτό αποτελεί ένα πραγματικό εμπόδιο για εμάς καθώς, για παράδειγμα, γνωρίζουμε πως υπάρχουν υποτροφίες, χρηματοδοτήσεις ή project στα οποία θα μπορούσαμε να υποβάλλουμε αίτηση ως πανεπιστήμιο αλλά, εφόσον δεν είμαστε έτσι αναγνωρισμένοι από τα άλλα διεθνή πανεπιστήμια και ιδρύματα, δεν μπορούμε να το κάνουμε.

Γι’αυτό το λόγο ψάχνουμε συνεχώς να ενισχυθούμε, καλύπτοντας τα κενά μας. Και γι’αυτό, πρέπει να παρακολουθούμε πως οι άλλοι αναπτύχθηκαν μακροπρόθεσμα. Επιχειρούμε να εντοπίζουμε τα κριτήρια που καθιστούν ένα πανεπιστήμιο αναγνωρίσιμο διεθνώς. Ως ένας ίδρυμα της ανώτατης εκπαίδευσης, έχουμε

ανάγκη άλλα ιδρύματα να μας αναγνωρίσουν. Αυτά τα τελευταία μπορούν να συμβάλλουν εξαιρετικά αναπτύσσοντας πιο επίσημες σχέσεις με εμάς. Αυτό μας επιτρέπει να ενισχύσουμε την θεσμική μας θέση. Γι'αυτό το λόγο εμείς επιχειρούμε επίσης συνεχώς να βελτιώνουμε τα προγράμματα μας και να εξελίσσουμε τα υλικά το οποία διδάσκουμε ώστε να καθίστανται έγκυρα από τους άλλους.

Δεν μιλάω για το πολιτικό σχέδιο το οποίο μας κινεί και το οποίο σκοπεύουμε να υπερασπίσουμε, αλλά από μια σκοπιά επιστημονική και ακαδημαϊκή, δηλαδή των προγραμμάτων, της παιδαγωγικής, των επιδόσεων, των διδασκόντων, των φοιτητών… επιχειρούμε να παραμείνουμε στο πνεύμα των καιρών και να μην βρεθούμε αποκομμένοι από το κόσμο, ακόμη και να μας λείπουν τα πάντα και διαθέτουμε μια ιδιαιτερότητα πολιτιστική και πολιτική που επιθυμούμε να αναγνωριστεί. Στρεφόμαστε προς τα έξω μας επιτρέπει να αναμετρηθούμε με τις δικές μας βεβαιότητες, προσπαθώντας κυρίως να κατανοήσουμε πως σκέφτονται οι άλλοι. Συμμετέχουμε λοιπόν σε ένα πλήθος συναντήσεων, εκπαιδεύσεων, εργαστηρίων… προσπαθούμε να συγκροτήσουμε δεσμούς με τους άλλους για να συζητήσουμε τα προβλήματα μας και να δούμε πως μπορούν αυτοί να μας βοηθήσουν από την πλευρά τους.

C: Στις 25 Φεβρουαρίου έλαβε χώρα μια συνάντηση με μια αντιπροσωπία Γάλλων πανεπιστημιακών που οργανώθηκε μέσω τηλεδιάσκεψης. Τι κρατήσατε από αυτήν;

GS: Προς το παρόν, δεν υπήρξε κάποια δέσμευση. Αρχικά, ήταν να έρθουμε στο Παρίσι το Φεβρουάριο του 2020, ωστόσο δεν πήραμε βίζα. Η συνάντηση της 25^{ης} Φεβρουαρίου ήταν, λοιπόν, μια αρχή ώστε να εργαστούμε πάνω σε επίσημες σχέσεις και να συνδεθούμε με τα γαλλικά πανεπιστήμια, κυρίως χάρη σε ένα δίκτυο φίλων Τούρκων, Κούρδων και Γάλλων οι οποίοι σπουδάζουν και διδάσκουν εκεί και τους οποίους ευχαριστώ όλους για την διοργάνωση της συνδιάσκεψης. Αυτή η συνδιάσκεψη είχε πραγματική απήχηση! Στις 25 Φεβρουαρίου, λοιπόν, πραγματοποιήσαμε κάτι σημαντικό. Κατόπιν, υπήρξαν ανταλλαγές απόψεων και συζητάμε τα project τα

οποία θα θέλαμε να πραγματοποιήσουμε μαζί.

Σε προσωπικό επίπεδο, έλαβα πρόσκληση από τον Ερίκ Φασίν και την Κάρολιν Ιμπός ώστε να πάω και να πραγματοποιήσω έρευνες για ένα μήνα εντός του Εργαστηρίου Σπουδών του Φύλου και της Σεξουαλικότητας (Laboratoire d'études de genre et de sexualité-LEGS) στο πανεπιστήμιο Paris 8, στο Σαιν-Ντενί. Αυτό θα μας επέτρεπε να οργανώσουμε κοινά σεμινάρια. Υπήρξαν, ακολούθως, προσκλήσεις να αναπτύξουμε τις ανταλλαγές ανάμεσα στα εργαστήρια φεμινιστικών σπουδών και του τμήματος γυναιολογίας του πανεπιστημίου μας.

Αυτό θα μας επιτρέψει να εξελίξουμε τις σχέσεις μας στο μέλλον και να αναγνωριστεί το πανεπιστήμιο μας. Δυστυχώς, η επιδημία του κορονοϊού άλλαξε τα πράγματα. Ήταν να πάμε στη Γαλλία και να επισκεφτούμε αρκετά πανεπιστήμια, αλλά αυτό δεν έγινε.

Προς το παρόν, είμαστε πάντοτε στο στάδιο των διαδικτυακών συναντήσεων. Πράγμα που σημαίνει πως τα πράγματα προχωράνε αργά. Αν η κατάσταση βελτιωθεί, ελπίζουμε να έρθουμε πολύ γρήγορα στην Ευρώπη και στη Γαλλία ώστε να συναντήσουμε από κοντά τα τμήματα των πανεπιστημίων για να τους παρουσιάσουμε το σχέδιο του πανεπιστημίου μας. Προς το παρόν, προσπαθούμε να συνεχίζουμε να εργαζόμαστε από απόσταση, κυρίως για να αναπτύξουμε τα προγράμματα ανταλλαγών για τους διδάσκοντες και τους φοιτητές. Πρόσφατα υπογράψαμε ένα πρωτόκολλο με το California Institute of Integral Studies.[iii] Ο πρόεδρος του τμήματος ανθρωπολογίας, μαζί με μια ομάδα πανεπιστημιακών και φοιτητών ήρθε και μας επισκέφτηκε πρόσφατα! Πέρασαν μαζί μας δεκαοκτώ μέρες, οι οποίες ήταν πολύ πλούσιες και για τους μεν και για τους δε. Αυτή τη περίοδο, προσπαθούμε επίσης να αναπτύξουμε σχέσεις με τα αιγυπτιακά πανεπιστήμια, με τα οποία μοιραζόμαστε την ίδια γεωγραφική αναφορά. Σε κάθε περίπτωση, θεωρώ πως οι Γάλλοι μπορούν να παίξουν το ρόλο τους στο μέλλον του πανεπιστημίου μας. Γι'αυτό απευθύνω ένα κάλεσμα σε όλους τους διανοούμενους και πανεπιστημιακούς να μην αφήσουν το πανεπιστήμιο της Ροζάβα απομονωμένο! Είναι σαν δικό τους πανεπιστήμιο, μπορούν να συμμετέχουν στην οικοδόμηση και τον

εμπλουτισμό του. Αυτός είναι ο τρόπος που μπορούν να μας βοηθήσουν πιο συγκεκριμένα!

Υποσημειώσεις:

[i] Institut national des langues et des civilisations orientales – Εθνικό Ινστιτούτο Γλωσσών και Πολιτισμών της Ανατολής.

[ii] (Σ.τ.Μ.) Κυκλοφόρησε στα αγγλικά υπό το τίτλο *The Sociology of Freedom. Manifesto of the Democratic Civilization, Volume III*, το 2020, από τις εκδόσεις Kairos, με πρόλογο του Τζον Χόλογουεϊ. Το βιβλίο, σε pdf μορφή, διατίθεται στο σύνδεσμο https://libcom.org/files/sociology_of_freedom_9781629637730.pdf

[iii] (Σ.τ.Μ.) Το California Institute of Integral Studies (CIIS) είναι ένα ιδιωτικό μη κερδοσκοπικό πανεπιστημιακό ίδρυμα που εδρεύει στο Σάν Φρανσίσκο των ΗΠΑ. Ιδρύθηκε το 1968 και προήλθε από την Αμερικανική Ακαδημία Ασιατικών Σπουδών (American Academy of Asian Studies). https://en.wikipedia.org/wiki/California_Institute_of_Integral_Studies

---

Editorial #0

Υπάρχει μία παραδοχή, κοινότοπη κατά μία έννοια κι ωστόσο κομβική για την κατανόηση και τη διαύγαση της σύγχρονης παγκόσμιας πραγματικότητας, ότι δηλαδή τα κράτη, οι ποικίλοι σχηματισμοί εξουσίας και το κεφάλαιο, περιφράσσουν, ζωνοποιούν, υφαρπάζουν στην προσπάθειά τους να επεκταθούν,

είτε αξιοποιώντας νέους τόπους και φυσικούς πόρους είτε μετουσιώνοντας σε οικονομικά αξιοποιήσιμα τα κοινά αγαθά που βρίσκονται στη σφαίρα κυριαρχίας των κοινωνιών. Αυτή η διαδικασία είναι σαφέστατα απαραίτητη για το υπάρχον ληστρικό σύστημα και το φαντασιακό της απεριόριστης ανάπτυξης που το συνοδεύει. Στις μεγάλες μητροπόλεις των περισσότερων κρατών, επίσης, ο δημόσιος χώρος ήδη ασφυκτικά κατακερματισμένος και τεμαχισμένος, μετατρέπεται εν μέσω πανδημίας, φόβου και περιστολής βασικών ελευθεριών σε εργαστήρι ελέγχου και στρατιωτικοποίησης. Η αρπαγή της γης, των κοινών πόρων των ανθρώπων, η διάλυση των κοινωνικών δεσμών που δεν βασίζονται στην οικονομική πρόσοδο, ο έλεγχος της δημόσιας ζωής στις πόλεις, η λογοκρισία της ελεύθερα διακινούμενης πληροφορίας είναι όψεις του κοινωνικού πολέμου που διεξάγουν τα κράτη και οι κυρίαρχες ελίτ, έχοντας εν πολλοίς απωλέσει την κοινωνική συναίνεση που θα τους εξασφάλιζε τη συνέχεια της απρόσκοπτης επέλασής τους.

Η μεγάλη πλειοψηφία του κόσμου παρακολουθεί μουδιασμένη αυτό το ξεδίπλωμα των «αρετών» του ολοκληρωτισμού. Με δειλά βήματα, βέβαια, προσπαθεί να βρει τον εαυτό της μέσα σ’ αυτό το δυσοίωνο τοπίο και να εφεύρει τρόπους εξόδου, επινοώντας με τη σειρά της νέους χώρους συνάντησης, αντίστασης και αυτοοργάνωσης. Σε παγκόσμιο επίπεδο παρατηρούνται διεργασίες των από κάτω, με έντονα αντι-γραφειοκρατικά, αντι-ηγεμονικά, αμεσοδημοκρατικά και οριζόντια χαρακτηριστικά και με αιχμή την απελευθέρωση των δημόσιων χώρων, των φυσικών πόρων και τη δημιουργία κοινών. Αυτή η διαδικασία έχει και την εξής σημαντική ιδιαιτερότητα, ότι δηλαδή φέρνει στο προσκήνιο έναν τεράστιο αριθμό αόρατων κοινωνικών ομάδων, οι οποίες παγκοσμίως διεκδικούν να ακουστούν, δεν ζητούν να κυβερνήσουν, αλλά, με όχημα την αυτονομία τους, να καθορίσουν τους όρους ύπαρξής τους, πέρα και έξω από το υπάρχον καθεστώς. Το ταξίδι των Ζαπατίστας στην Ευρώπη, το οποίο παρακολουθούμε από πολύ κοντά, αποτελεί ένα σύμβολο της αποαποικιοποίησης, είναι μία κίνηση υψηλού συμβολισμού και μία στιγμή όπου η παγκόσμια αλληλεγγύη πραγματώνεται από τις κοινωνίες σε κίνηση, από τον

κόσμο που μένει έξω από τα κέντρα λήψης των αποφάσεων.

Όσα περιγράφονται παραπάνω, αποτελούν πραγματικότητα και στην περίπτωση της Ελλάδας. Ο κεντρικός ενεργειακός σχεδιασμός της χώρας, με τη συνεργασία διακρατικών συνασπισμών και πολυεθνικών συμφερόντων, επιχειρεί να μετουσιώσει τη χώρα σε βασικό ενεργειακό προμηθευτή. Οι περιφράξεις που μπορούν δυνητικά να προκύψουν από τα βιομηχανικά έργα των αιολικών πάρκων, των μονάδων καύσης βιορευστών, των φραγμάτων και των εξορύξεων, είναι πάμπολλες και αποτελούν θανάσιμη απειλή για τα οικοσυστήματα και τις ανθρώπινες κοινωνίες. Φυσικά, κάθε εκχώρηση γης και κάθε ιδιωτικοποίηση διαλύει την κοινωνική συνοχή και οδηγεί σε αφανισμό ολόκληρες κοινότητες. Κι εδώ, όμως, οι αντιστάσεις είναι πολυποίκιλες. Από τη Χαλκιδική στην Κρήτη, από τη Μεσοχώρα στην Ήπειρο και από τα Άγραφα στο Πήλιο και στο χωριό Σταγιάτες, όπου οι κάτοικοι παλεύουν με όλα τα διαθέσιμα μέσα για τη διατήρηση της πηγής ύδρευσής τους, της Κρύας Βρύσης, ενάντια σε δημοτική αρχή, μαφιόζους και ιδιωτικές εταιρίες εμφιάλωσης. Παντού ξεδιπλώνονται αγώνες υπεράσπισης των κοινών και παντού οι άνθρωποι αντιστέκονται, διεκδικώντας πρόσβαση και λόγο σε ό,τι τους αφορά. Όπως χαρακτηριστικά πράττουν και οι ελληνίδες φοιτήτριες και φοιτητές, που διεκδικούν όχι μόνο την κατάργηση του αισχρού νόμου Χρυσοχοΐδη – Κεραμέως, αλλά και τη μετουσίωση του πανεπιστημίου σε χώρο ανοιχτό σε όλη την κοινωνία.

Η Βαβυλωνία θα φιλοξενήσει αυτή την εβδομάδα:

i) Ένα κείμενο του ουρουγουανού συγγραφέα Ραούλ Ζιμπέκι για την αυξημένη στρατιωτικοποίηση που παρατηρούμε, την «απεγνωσμένη» προσπάθεια του καπιταλιστικού συστήματος να κρατηθεί στη ζωή.

ii) Μία εφ’ όλης της ύλης συνέντευξη με κατοίκους του χωριού Σταγιάτες Πηλίου για τον αδιάκοπο και ανυποχώρητο αγώνα τους για τη διατήρηση της αυτονομίας τους και την προστασία των φυσικών πηγών τους.

iii) Μία εκδήλωση με τίτλο «Κοινωνικές αντιστάσεις της πανεπιστημιακής κοινότητας ενάντια στο σύγχρονο αυταρχισμό», με συμμετοχή αναπληρώτριας καθηγήτριας από το Πανεπιστήμιο του Βοσπόρου στην Τουρκία, η οποία θα σκιαγραφήσει τις αντιστάσεις του τουρκικού φοιτητικού κινήματος απέναντι στην αυθαιρεσία του καθεστώτος Ερντογάν, κι επίσης με τη συμμετοχή του αναπληρωτή καθηγητή του ΔΠΘ Αλέξανδρου Κιουπκιολή και της φοιτήτριας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων Ξανθίππης Δέλτσου.

Από το δημόσιο δημοκρατικό πανεπιστήμιο στις περιφρουρούμενες business για την ολιγαρχία

Τοποθέτηση της Πρωτοβουλίας Πανεπιστημιακών ΑΠΘ-ΠΑΜΑΚ

Το τελευταίο διάστημα παρακολουθούμε με ενδιαφέρον, τουλάχιστον, τις εντεινόμενες προσπάθειες των τωρινών πρυτανικών αρχών αλλά και μιας ομάδας μελών ΔΕΠ του Αριστοτέλειου να προωθήσουν με «βαθιές τομές» και γοργό βηματισμό το σχέδιό τους για τον μετασχηματισμό του πανεπιστημίου μας σε μια συγκεκριμένη κατεύθυνση. Είμαστε υπέρμαχοι αλλαγών και τομών, αλλά το ζητούμενο που μας ενδιαφέρει είναι η συγκεκριμένη κατεύθυνση στην οποία στρέφονται αυτές οι «τομές» πέρα από τη μεγαλόστομη ρητορεία που τις περιβάλλει.

Η ίδρυση αγγλόφωνου τμήματος στην ιατρική σχολή του ΑΠΘ, όπου αλλοδαποί φοιτητές θα μπορούν να αγοράζουν με υψηλά δίδακτρα τα πτυχία που οι ημεδαποί καλούνται να αποκτήσουν με δύσκολη προετοιμασία, ανταγωνισμό σε πανελλαδικές εξετάσεις και εν

συνεχεία τις πανεπιστημιακές δοκιμασίες είναι μία μόνον έκφανση αυτού του σχεδίου. Άλλες σημαντικές πτυχές του περιλαμβάνουν τις διατυμπανιζόμενες δράσεις της αντιπρυτανείας έρευνας για τη συστηματική «καλλιέργεια επιχειρηματικού πνεύματος» στους φοιτητές και τις φοιτήτριές μας. Και τελευταία, όπως μαθαίνουμε από επίσημη ανακοίνωση στην ιστοσελίδα του πανεπιστημίου, το μνημόνιο που υπέγραψε το ΑΠΘ με τον Γενικό Διευθυντή της Cisco Hellas

«στο πλαίσιο της δέσμευσής μας για εξωστρέφεια και ανάπτυξη συνεργασιών διεθνούς εμβέλειας, ώστε η έρευνα και η καινοτομία που παράγεται στους κόλπους του Πανεπιστημίου μας να ακολουθεί τις παγκόσμιες τάσεις και ανάγκες της οικονομίας και της κοινωνίας. Ξεκινάμε μία πολλά υποσχόμενη συνεργασία με την Cisco…τη δημιουργία κοινών διεπιστημονικών ερευνητικών ομάδων εργασίας υπό την καθοδήγηση του εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού της Cisco, με τη φιλοξενία των ομάδων τόσο στις υποδομές του ΑΠΘ όσο και στις υποδομές του Κέντρου DT&S, αλλά και την ενίσχυση της εκπαιδευτικής δραστηριότητας του ΑΠΘ μέσω του Cisco Networking Academy Program».

> *Η «εξωστρέφεια» και η σύνδεση με παγκόσμιες τάσεις της οικονομίας και της κοινωνίας μας βρίσκουν σύμφωνους και σύμφωνες επί της αρχής. Το ερώτημά μας όμως είναι για ποιες ακριβώς «τάσεις» μιλάμε και ποιες είναι αυτές οι δυνάμεις «έξω» στην κοινωνία, την εγχώρια και την παγκόσμια, στις οποίες θέλουμε να στραφούμε* ***κατά προτεραιότητα.***

Ποιες είναι οι τάσεις με τις οποίες θέλουμε να συνδεθεί το πανεπιστήμιό μας;

Είναι οι παγκόσμιες τάσεις δραματικής αύξησης των ανισοτήτων, των αποκλεισμών, της φτώχειας, της εργασιακής επισφάλειας όλων και κυρίως των νέων, υπέρ ελαχίστων σε μια αχαλίνωτη παγκόσμια οικονομία της αγοράς, στην οποία κυριαρχούν λίγοι διεθνείς «παίκτες» όπως η Cisco; Είναι οι τάσεις καταστροφής του περιβάλλοντος από εταιρίες με εξαρχής προτεραιότητα το

ιδιωτικό κέρδος; Είναι οι τάσεις ανάπτυξης και χρήσης νέων ψηφιακών τεχνολογιών για τον έλεγχο των πολλών, για τη συγκέντρωση προσωπικών και άλλων δεδομένων, και για την άντληση τεράστιων κερδών από λίγους ιδιώτες μέσα από δίκτυα και σχήματα ιδιοκτησίας (google, amazon, facebook, Airbnb κ.ο.κ.) όπου η διάδραση των πολλών και οι νέες τεχνολογίες που αναπτύσσονται από δημόσια κέντρα έρευνας και ελεύθερες κοινότητες προγραμματιστών γίνονται αντικείμενα εκμετάλλευσης και ιδιοποίησης;

Ή είναι οι τάσεις της κοινωνικής συνεργασίας μέσα από τις νέες «ομότιμες» τεχνολογίες, οι τάσεις της αλληλέγγυας οικονομίας υπέρ της ευρύτερης κοινωνίας, οι τάσεις που υπερασπίζονται τη ζωή στον πλανήτη, τα κοινά αγαθά προς όφελος όλων, τη δημοκρατία με πραγματική ισότητα ευκαιριών, δικαιωμάτων και πολιτικής εξουσίας;

Και ποιες είναι οι δυνάμεις με τις οποίες θέλουμε να συνεργαστεί στενά το δημόσιο πανεπιστήμιο;

Είναι η Cisco, οι παγκόσμιες πολυεθνικές, οι διεθνείς και οι εγχώριες ελίτ;

Ή τα πλατιά κοινωνικά στρώματα των φτωχών, των ανέργων, της φτωχοποιούμενης «μεσαίας τάξης», των επισφαλώς εργαζόμενων με μισθούς πείνας που κατακλύζουν τις τάξεις των φοιτητ/ριών και των αποφοίτων μας; Οι πρόσφυγες, οι μετανάστες/ριες και οι κοινωνικά αποκλεισμένοι/ες; Οι κοινότητες σε όλη τη χώρα και στον πλανήτη που ζούνε την κλιματική αλλαγή και την περιβαλλοντική καταστροφή; Το πλήθος των πολιτών που νιώθει ότι διαθέτει ελάχιστο έλεγχο πάνω στις κυβερνήσεις και τις πολιτικές τους έναντι ισχυρών και οργανωμένων συμφερόντων, εγχώριων και διεθνών;

Μιλώντας το νεοφιλελεύθερο Newspeak της καινοτομίας, του επιχειρείν και της εξωστρέφειας, μια γλώσσα όχι μόνο απατηλή αλλά και βαθιά συντηρητική και μπαγιάτικη πλέον, μετά από 40 τουλάχιστον χρόνια νεοφιλελεύθερης ηγεμονίας, το σχέδιο που

ξεδιπλώνεται με πυγμή και αυτοϊκανοποίηση τον τελευταίο καιρό στο ΑΠΘ θέλει να κάνει το δοκιμαζόμενο δημόσιο πανεπιστήμιο μία ακόμη κερδοφόρα επιχείρηση που θα πουλά υπηρεσίες κατάρτισης και έρευνας με άμεσο αντίκρισμα στην αγορά. Το αντίκρισμα θα το καρπώνονται επιχειρηματικά διοικητικά στελέχη του πανεπιστημίου και επιχειρηματίες της γνώσης, ενώ μια στρατιά πληβείων εργαζομένων δασκάλων και ερευνητών/ριών θα εργάζεται με όρους επισφάλειας και μισθούς φτώχειας. Από την άλλη, οι φοιτητές/ριες θα είναι πελάτες/καταναλωτές που είτε θα αποκλείονται από την ανώτατη εκπαίδευση λόγω ανέχειας είτε θα φορτώνονται με φοιτητικά χρέη για να πληρώνουν τα δίδακτρα για τις «παρεχόμενες υπηρεσίες», χρέη που θα αποπληρώνουν μια ζωή.

Δεν πρόκειται για δυστοπικό σενάριο επιστημονικής φαντασίας αλλά για την πραγματικότητα του νεοφιλελεύθερου πανεπιστημίου σε χώρες όπως οι Η.Π.Α. και η Βρετανία. Εκεί το σχέδιο που μας μεταφέρεται με όλο και μεγαλύτερη ένταση από τους επαρχιώτες μεταλαμπαδευτές του στην Ελλάδα της κρυπτο-αποικιοκρατίας εφαρμόζεται ήδη επί δεκαετίες και έχει αποδώσει τους «όμορφους» καρπούς του.

Το νεοφιλελεύθερο κολέγιο-μπίζνες γίνεται με τη σειρά του ένας κόμβος οργανικά ενσωματωμένος στη παγκόσμια οικονομία της αγοράς, την οικονομία με τις τεράστιες διευρυνόμενες ανισότητες, τους δραματικούς αποκλεισμούς, τη φτώχεια και την περιβαλλοντική καταστροφή για πλατιά λαϊκά στρώματα. Εφόσον τελούν «υπό την καθοδήγηση εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού» πολυεθνικών, η κατάρτιση και η έρευνα που πραγματοποιούνται σε αυτό το επιχειρηματικό μόρφωμα υπηρετούν εξ ορισμού και εξαρχής τις ιδιωτικές στοχεύσεις αυτών των κολοσσών που αποβλέπουν σε τεράστια κέρδη και αντιμετωπίζουν ζητήματα δικαιοσύνης, δημοκρατίας και περιβάλλοντος ως εμπόδια ή, στην καλύτερη περίπτωση, «εξωτερικότητες». Γιατί αυτός είναι ο σκοπός των συγκεκριμένων εταιριών από τη σύστασή τους και με βάση το καταστατικό τους, και όχι η γενική κοινωνική ωφέλεια.

Και, φυσικά, το κολέγιο-μπίζνες χρειάζεται ό,τι χρειάζεται και κάθε μεγάλη ιδιωτική εταιρία και κάθε ελίτ που ευημερεί ενώ περιστοιχίζεται από μια κοινωνική έρημο και ένα πλήθος φτώχειας, ανισοτήτων, αποκλεισμών, καταστροφής και αποξένωσης:
τη στρατιωτικοποιημένη αστυνομία που θα προστατεύει τους πολύ λίγους που κερδίζουν από αυτό.

Στη συνέχεια της νεωτερικής παράδοσης ενός πανεπιστημίου ταγμένου στην ελεύθερη έρευνα, την κριτική σκέψη και τη γνώση για την κατάκτηση της αλήθειας άνευ όρων και προκαταλήψεων• στη συνέχεια ενός πανεπιστημίου στην υπηρεσία των πολλών, των δημοκρατικών ελευθεριών, του κοινωνικού κράτους και της κοινωνικής ισότητας, όπως διαμορφώθηκε στον 20ό αιώνα, **η Πρωτοβουλία πανεπιστημιακών ΑΠΘ-ΠΑΜΑΚ θέλει να συναντηθεί με όλους/ες όσους/ες στην πανεπιστημιακή κοινότητα -διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό, φοιτητές και φοιτήτριες, εργαζόμενους/ες στη διοίκηση και τις υπηρεσίες- είναι σε ετοιμότητα για να εμποδίσουν την πραγματοποίηση αυτής της δυστοπίας και να «επιχειρήσουν» για ένα άλλο όραμα:**
-Το πανεπιστήμιο της διδασκαλίας, της γνώσης και της έρευνας που εμπλουτίζει, βαθαίνει και διευρύνει τη γνώση πέρα από κατεστημένα συμφέροντα και ιδιωτικές σκοπιμότητες

-Το πανεπιστήμιο που αποτελεί φωνή παρρησίας και κριτικού λόγου στην κοινωνία, και στέκεται ελεύθερο απέναντι σε κάθε κατεστημένο συμφέρον και εξουσία

-Το πανεπιστήμιο που συντηρεί και δημιουργεί πολιτισμό και παιδεία, μορφώνοντας ελεύθερα σκεπτόμενους, ενημερωμένους και δημιουργικούς ανθρώπους

-Το πανεπιστήμιο που μαζί με τη γνώση και την παιδεία υπηρετεί μόνον δημοκρατικές αξίες και ευρύτερες κοινωνικές και οικολογικές ανάγκες

-Το πανεπιστήμιο που είναι άσυλο όλων των κοινωνικών δυνάμεων που υπερασπίζονται τη δημοκρατία των πολλών και τον πλανήτη

απέναντι στις σύγχρονες ολιγαρχίες και τις νέες δομές και τεχνολογίες της εξουσίας .

Απρίλιος 2021
Πρωτοβουλία Πανεπιστημιακών ΑΠΘ-ΠΑΜΑΚ

Από τον φόβο στην ελπίδα

Του Μηνά Μπλάνα

Αν ρωτούσαμε πριν από 2-3 μήνες αλλά και κατά τη διάρκεια των απαγορεύσεων κυκλοφορίας οποιοδήποτε άτομο συμμετέχει ενεργά στο κίνημα, αν βλέπει κάποιο φως για αντίδραση με ριζοσπαστικούς όρους στην υφιστάμενη κατάσταση, τότε θα εισπράτταμε απαισιοδοξία και απογοήτευση. Όταν στις 17 Νοέμβρη μία χούφτα άνθρωποι, κυρίως οργανωμένοι/ες, στριμώχνονταν και έτρωγαν πρόστιμα από τα ΜΑΤ και τις κάμερες, τότε σίγουρα το μόνο που κυριαρχούσε ήταν ο φόβος. Ο φόβος της καταστολής και της απάθειας.

Δεν είναι ψέμα και σίγουρα όχι ντροπή να το παραδεχτούμε. Από τότε, όμως, μεσολάβησαν 2 μήνες γεμάτοι ζωή και αντίδραση άνευ προηγουμένου, ειδικά για την συνθήκη της πανδημίας που όλοι/ες βιώνουμε. Ο εγκλεισμός, τα απονενοημένα και συγχρόνως αντιφατικά μέτρα αντιμετώπισης του covid-19, η κρατική αυθαιρεσία, η συνεχόμενη κρατική καταστολή και έλεγχος μέσω της ΕΛ.ΑΣ. και οι νόμοι που περνιούνται χωρίς δεύτερη σκέψη με σκοπό την υποβάθμιση των ζωών και βασικών αναγκών της κοινωνίας, την έκαναν να βγει στους δρόμους και να διεκδικήσει τα αυτονόητα.

Και κάπου εκεί απαντάει ορμώμενο και το φοιτητικό κίνημα ενάντια στις κλειστές σχολές, στην πανεπιστημιακή αστυνομία και στο νέο νόμο Χρυσοχοΐδη-Κεραμέως. Συνδεόμενο με το κλίμα

διαμαρτυρίας-απέχθειας κατά της αστυνομικής βίας που υπήρχε διάχυτο στην κοινωνία, με αποκορύφωμα το περιστατικό της Νέας Σμύρνης. Οι φοιτητές δεν έμειναν άπραγοι αλλά έγιναν ένα με αυτή την οργή και αγανάκτηση. Έτσι όπως έγινε και σε κάθε γειτονιά της Αθήνας και σε αρκετές πόλεις που κατακλύστηκαν από μεγαλειώδεις διαδηλώσεις.

Καταλήψεις σε Πρυτανείες σε αρκετές πόλεις της χώρας σε μία περίοδο όπου τα πανεπιστήμια λειτουργούν με τηλεκπαίδευση και οι πρακτικές γίνονται με… τηλεργασία.

> *Συγκεκριμένα, η θεσσαλονίκη έχει καταφέρει κάτι μοναδικό. Εδώ και παραπάνω από 2 μήνες και τουλάχιστον 1 φορά την εβδομάδα γίνονται πορείες που απαρτίζονται από, τουλάχιστον, 2000(!) άτομα. Σε σημείο που λέμε μεταξύ μας "Α, δεν είχε τόσο κόσμο σήμερα" και να έχει στην πραγματικότητα κάποιες χιλιάδες.*

Το τραύμα και ο συνεχής φόβος της βάναυσης καταστολής έγιναν το έναυσμα προκειμένου να δυνάμωσει ακόμη περισσότερο αυτή η οργή και η αντίσταση που υπάρχουν διάχυτα σε όλο αυτόν τον κόσμο.

Φτάσαμε στο σημείο να γίνει μία από τις μεγαλύτερες πορείες της τελευταίας δεκαετίας με τις μετριοπαθείς εκτιμήσεις να μιλάνε για 10.000 άτομα στους δρόμους.

Παράλληλα, τους τελευταίους 2 μήνες αποφασίστηκαν αρκετές καταλήψεις σχολών με αποφάσεις φοιτητικών συλλόγων συνήθως κόντρα, όχι σε κάποια αντιδραστική δύναμη, αλλά στις “επαναστατικές” πρωτοπορίες των κλειστών Διοικητικών Συμβουλίων, της γραφειοκρατίας και των σφραγίδων(κι αυτό ισχύει για όλες τις πόλεις, όπου υπήρχαν διάφορες δράσεις ενάντια στο νέο νομοσχέδιο). **Μαζικοποιημένες πολύωρες γενικές συνελεύσεις και συντονιστικά με ανοιχτά πλαίσια όπου ο/η κάθε φοιτητής/ρια βρίσκει τον χώρο να συμμετέχει και να εκφραστεί. Μέσα σ’ αυτά και η περαιτέρω ριζοσπαστικοποίηση σε σχολές ,που δεν υπήρχε παρουσία πιο πριν, μέσω της δημιουργίας νέων αυτόνομων σχημάτων.**

Και φυσικά κι ένα από τα πλέον σημαντικά, επιτεύχθηκε και η

σύνδεση του πανεπιστημίου με την ίδια την κοινωνία. **Πιο συγκεκριμένα, το Campus έχει μετατραπεί από έναν τόπο νεκρό, όπου κυριαρχούσαν ναρκομαφίες αλλά και η επίμονη και έντονη παρουσία της αστυνομίας 2 με 3 ημέρες αφότου έγινε εκκένωση της κατειλημμένης Πρυτανείας, σε έναν τόπο συνάντησης για μικρές/ους και μεγάλους/ες. Εδώ και ενάμιση μήνα γίνονται καθημερινά δεκάδες πολιτικές εκδηλώσεις, αντι-μαθήματα, συνελεύσεις, συζητήσεις, δημιουργικά πολιτιστικά δρώμενα δίνοντας ζωή μέσα στις άχαρες ημέρες των απαγορεύσεων.**

Κοινώς, όσα δημιουργούνταν από φεστιβάλ όπως το Άμεσης Δημοκρατίας για 3 ή όσες ημέρες διαρκούσαν, τώρα υπάρχουν με διαρκή ροή και χιλιάδες κόσμου καθημερινά. Σίγουρα σ' αυτό βοηθάει και η τοποθεσία του, από χωροταξικής άποψης, καθώς βρίσκεται στο κέντρο της πόλης. Όμως, αυτό είναι η ουσιαστική επανανοηματοδότηση τόσο του ασύλου όσο και του δημόσιου χώρου καθ' αυτού. Ένα πανεπιστήμιο επανοικειοποιημένο, ανοιχτό και πραγματικά κοινωνικό. Δεν είναι καθόλου αμελητέο όλο αυτό. Αντιθέτως, στέκεται απέναντι στο κράτος και στις πρυτανικές αρχές που το ονειρεύονται γεμάτο αστυνομία και αποκλειστικά για μαθήματα.

> *Όλα αυτά από ένα υποκείμενο ακηδεμόνευτο που δρα άλλοτε αυθόρμητα, καθώς βλέπει το μέλλον του κάτω από τις επιταγές της εξουσίας και την μπότα ενός μπάτσου κι άλλοτε με βάση τις συλλογικές αποφάσεις, την δημιουργία, την αμφισβήτηση και το ξεπέρασμα των στενών ορίων του παραταξιοκεντρικού φοιτητικού συνδικαλισμού.*

Σίγουρα οι δυναμικές που παράγονται από όλα αυτά δεν μπορούν να προβλεφτούν. Όμως, δεν μπορούμε να μην σταθούμε σε αυτό σαν κάτι το μεγαλειώδες.

Το παραπάνω στέκεται ως μία προσπάθεια ανασκόπησης των τελευταίων μηνών και όχι ως μία ωραιοποίηση καταστάσεων. Όλα αυτά ενυπάρχουν με τα καλά και τα στραβά, όπως οι εικόνες συνωστισμού με το περίφημο πάρτι, που αποτελεί ταυτόχρονα το

μόνο πράγμα με το οποίο ασχολήθηκαν τα ΜΜΕ σε εδώ και 2 μήνες αγώνα και μαζικότατων διαδηλώσεων. Σημείωση: πάλι όσοι/ες δραστηριοποιούνται μέσα στα πανεπιστήμια- άτομα από φοιτητικούς συλλόγους και αλληλέγγυοι/ες- παρενέβησαν προκειμένου να λήξει.

Για να φτάσουμε στην ημερομηνία ορόσημο της 15 Απρίλη, όπου σύμφωνα με κυβερνητικές πηγές θα εφαρμοστεί πιλοτικά η πανεπιστημιακή αστυνομία.

Τελευταία φορά πάντως, η εικόνα των ΜΑΤ στα πανεπιστήμια είχε ως αποτέλεσμα να κατέβουν στους δρόμους δεκάδες χιλιάδες άτομα. Και το σίγουρο είναι ότι θα υπάρξει συνέχεια σε οποιαδήποτε κλιμάκωση της βίας από πλευράς του κράτους.

Γιατί μπροστά στην καταστολή, λάμπουν τα μάτια της οργής και της ελπίδας για ένα καλύτερο μέλλον.

Ακολουθεί φωτογραφική ανασκόπηση:

Φωτογραφία του InfoLibre, από την πανεκπαιδευτική πορεία στις 8/4 λίγο πριν οι κατειλημμένες σχολές του campus συνταντηθούν με τον κόσμο της συμβολικής κατάληψης στο Ολύμπιον

Η συνέντευξη τύπου που δόθηκε από εκπρόσωπους των φοιτητικών συλλόγων του Α.Π.Θ.

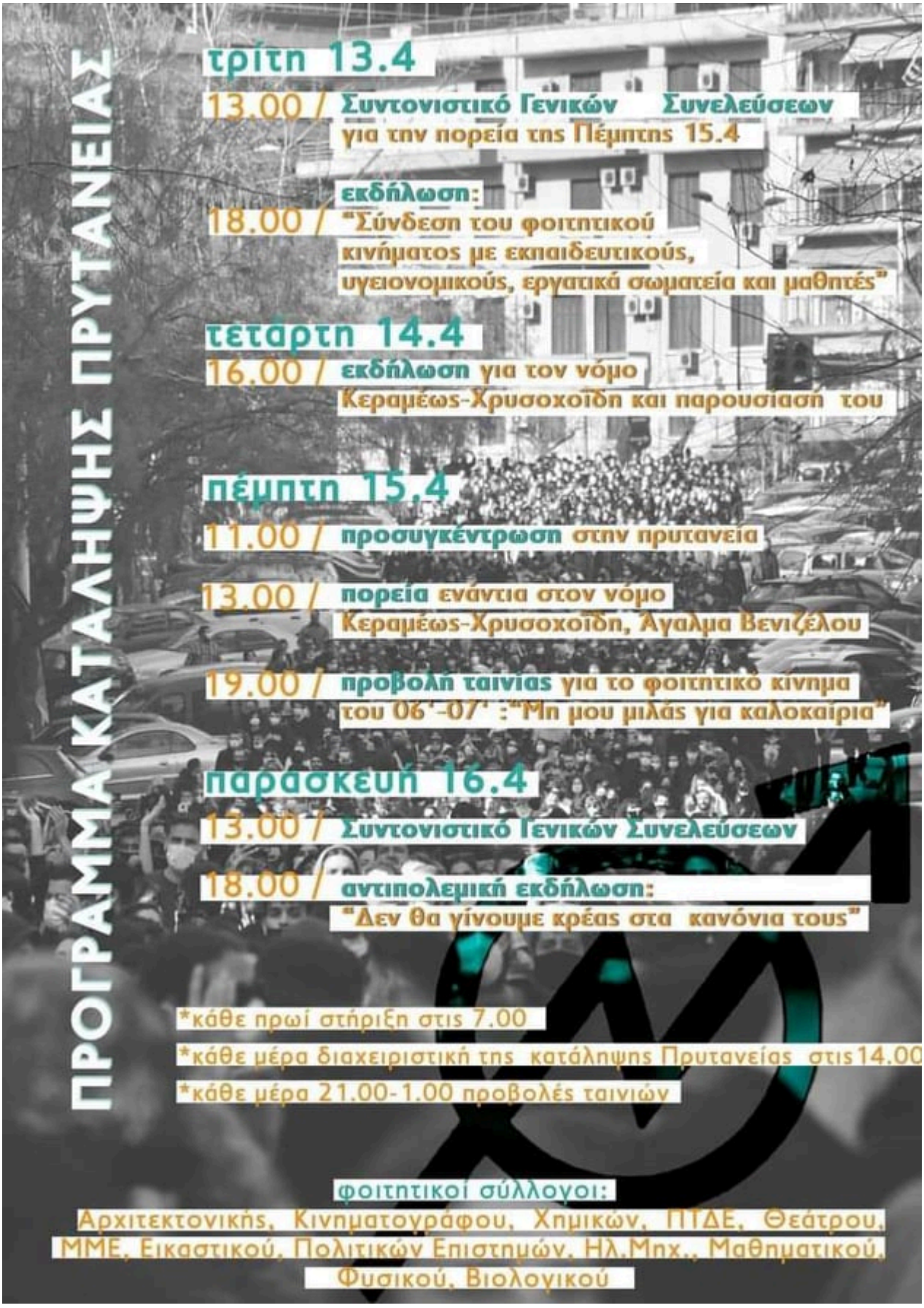
Ένα μικρό δείγμα του μεγέθους της επανοικειοποίησης των πανεπιστημιακών χώρων. Από το πρώτο bazaar οικονομικής ενίσχυσης για τα συλληφθέντα της κατάληψης Πρυτανείας.

Εκκένωση της Πρυτανείας Πράξη 1η. Το άλλο δείγμα των πανεπιστημίων της εξουσίας.

Κάποια από τα προγράμματα των καταλήψεων.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΛΗΨΗΣ ΠΡΥΤΑΝΕΙΑΣ
τρίτη 13.4
13.00 / Συντονιστικό Γενικών Συνελεύσεων για την πορεία της Πέμπτης 15.4
εκδήλωση:
18.00 / "Σύνδεση του φοιτητικού κινήματος με εκπαιδευτικούς, υγειονομικούς, εργατικά σωματεία και μαθητές"
τετάρτη 14.4
16.00 / εκδήλωση για τον νόμο Κεραμέως-Χρυσοχοΐδη και παρουσίαση του
πέμπτη 15.4
11.00 / προσυγκέντρωση στην πρυτανεία
13.00 / πορεία ενάντια στον νόμο Κεραμέως-Χρυσοχοΐδη, Άγαλμα Βενιζέλου
19.00 / προβολή ταινίας για το φοιτητικό κίνημα του 06'-07' :"Μη μου μιλάς για καλοκαίρια"
παρασκευή 16.4
13.00 / Συντονιστικό Γενικών Συνελεύσεων
18.00 / αντιπολεμική εκδήλωση:
"Δεν θα γίνουμε κρέας στα κανόνια τους"
*κάθε πρωί στήριξη στις 7.00
*κάθε μέρα διαχειριστική της κατάληψης Πρυτανείας στις 14.00
*κάθε μέρα 21.00-1.00 προβολές ταινιών
φοιτητικοί σύλλογοι:
Αρχιτεκτονικής, Κινηματογράφου, Χημικών, ΠΤΔΕ, Θεάτρου, ΜΜΕ, Εικαστικού, Πολιτικών Επιστημών, Ηλ.Μηχ., Μαθηματικού, Φυσικού, Βιολογικού

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΛΗΨΗΣ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ ΑΠΘ

ΤΕΤΑΡΤΗ 14.4

12:00 συζήτηση για το έμφυλο και για σεξιστικές συμπεριφορές από καθηγητές **(ΑΙΘΡΙΟ)**

16:00 εκδήλωση για το νόμο Κεραμέως – Χρυσοχοΐδης **(ΚΑΤΑΛΗΨΗ ΠΡΥΤΑΝΕΙΑΣ)**

20:00 αγώνες ενάντια στα κλειδώματα στο πολυτεχνείο και γνωριμία με το χώρο

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 16.4

10:00 αντι - μάθημα "ουτοπία και ετεροτοπία, σχέσεις μεταξύ τους και θεατρικοί χώροι" **(ΤΡΙΓΩΝΟ)**

12:00 ανοιχτή συζήτηση για τον περιβαλλοντοκτόνο νόμο

13:00 συντονιστικό γενικών συνελεύσεων **(ΚΑΤΑΛΗΨΗ ΠΡΥΤΑΝΕΙΑΣ)**

15:00 αντι - μάθημα: ηλεκτρολογικός πίνακας **(ΤΡΙΓΩΝΟ)**

19:00 προβολή ταινίας **(ΤΡΙΓΩΝΟ)**

ΠΕΜΠΤΗ 15.4

11:00 προσυγκέντρωση **(ΠΡΥΤΑΝΕΙΑ)**

13:00 πανεκπαιδευτική πορεία **(ΑΓ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ)**

16:00 ενιαίο συντονιστικό γενικών συνελεύσεων **(ΚΑΤΑΛΗΨΗ ΠΡΥΤΑΝΕΙΑΣ)**

19:00 προβολή ταινίας για το φοιτητικό κίνημα του '06 - '07 **(ΚΑΤΑΛΗΨΗ ΠΡΥΤΑΝΕΙΑΣ)**

ΣΑΒΒΑΤΟ 17.4

12:00 αντιπολεμική πορεία **(ΛΕΥΚΟΣ ΠΥΡΓΟΣ)**

15:00 έκθεση φωτογραφίας και μπαζάρ **(ΦΟΥΑΓΙΕ)**

+ γουόρκσοπ αυτοάμυνας

17:00 εκδήλωση: ο ρόλος του πανεπιστημίου, η έρευνα εντός του και πώς απαντάμε **(ΤΡΙΓΩΝΟ)**

20:00 προβολή ταινίας: Sorry to Bother **(ΤΡΙΓΩΝΟ)**

Σ.Φ. ΗΛ - ΜΗΧ

καθημερινά στηρίζουμε την κατάληψη από τις 7. όλη την ημέρα θα υπάρχει καφενείο.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟ ΚΑΤΑΛΗΨΗΣ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ ΑΡΧ|ΚΗΣ

Συνέντευξη με την Κατάληψη της Πρυτανείας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

επιμέλεια: Στέφανος Μπατσής

Η κατάργηση του πανεπιστημιακού ασύλου, το νομοσχέδιο της πανεπιστημιακής αστυνομίας σε συνδυασμό με μια δέσμη μέτρων πειθάρχησης και επιτήρησης, αλλά και τα νομοθετήματα που επίκεινται και πιθανολογείται πως θα εδραιώσουν έτι περισσότερο την εντατικοποίηση και υπερεξειδίκευση των σπουδών, έρχονται να αναδιαμορφώσουν το Πανεπιστήμιο ως έναν από τους θεσμικούς τόπους της εκπαίδευσης αλλά και ως έναν δημόσιο χώρο με ιστορικό, πολιτικό και κοινωνικό βάθος. Οι εξελίξεις αυτές έχουν ενεργοποιήσει αντανακλαστικά εντός κι εκτός πανεπιστημίων, με τις σχετικές συζητήσεις να δίνουν και να παίρνουν, εκδηλώσεις λόγου να διοργανώνονται σε τακτική βάση, μαζικές κινητοποιήσεις να ξετυλίγονται στους δρόμους των μεγαλύτερων πόλεων της επικράτειας και, προσφάτως, πρυτανείες και πανεπιστημιακές εγκαταστάσεις να καταλαμβάνονται σε Θεσσαλονίκη, Γιάννενα και Ναύπλιο. Παρακάτω ακολουθεί ένας σύντομος διάλογος με μέλη της Συνέλευσης της Κατειλημμένης Πρυτανείας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, μιας δράσης με πείσμα και όραμα που τεντώνει τις πολιτικές μας κεραίες και εμπνέει σε μια κατεύθυνση νέων συνθέσεων και προοπτικών.

Βαβυλωνία: Διαβάζουμε με ενδιαφέρον στην ανακοίνωση σας την αναφορά της Κεραμέως στο «επόμενο νομοσχέδιο για την παιδεία». Χωρίς να γνωρίζουμε το ακριβές περιεχόμενό του, αλλά υποψιαζόμενοι την κατεύθυνσή του και συνδυάζοντάς το με το

παρόν νομοσχέδιο της καταστολής και της πειθάρχησης, παρατηρούμε μια συντονισμένη προσπάθεια της κυβέρνησης να μετασχηματίσει το πεδίο της ανώτατης εκπαίδευσης συνολικά και σε βάθος. Θα θέλαμε να σταθούμε λίγο σε αυτή την –ήδη προεκλογικά αναγγελθείσα– διαδικασία• στο πώς μεθοδεύεται, στο πώς υλοποιείται, σε ποιες τομές και ασυνεχείς προχωρά• εν τέλει στο τι τοπίο διαμορφώνει για το πανεπιστήμιο, αν το σκεφτούμε όχι ως ένα άθροισμα ντουβαριών αλλά ως κάτι πιο σύνθετο και ιστορικό.

Συνέλευση Κατάληψης Πρυτανείας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων: Αρχικά, βάσει των τελευταίων εξελίξεων, παρατηρούμε μια προσεκτικά σχεδιασμένη προσπάθεια του κράτους για νομοθετική περιθωριοποίηση των Πανεπιστημίων. Σύμφωνα με τον καινούργιο Νόμο Κεραμέως-Χρυσοχοΐδη, τα Πανεπιστήμια μετουσιώνονται από έναν χώρο πολιτικής ζύμωσης και προώθησης του ελεύθερου διαλόγου, σε «σύγχρονα εργοστάσια» υπερεξειδικευμένου και πειθήνιου εργατικού δυναμικού. Οι άλλοτε δημόσιοι χώροι, που ανήκαν όχι μόνο στους φοιτητές, αλλά και σε όλη την κοινωνία, δέχονται επιθέσεις από το κράτος, με σκοπό τη συρρίκνωση και τη διάλυση τους. Είναι ξεκάθαρο σε όλους και όλες μας ότι η κυβέρνηση θέλει αυτούς τους χώρους αποστειρωμένους από οποιαδήποτε κοινωνική ή πολιτική διαδικασία, έτσι ώστε τα υποκείμενα που τους συνθέτουν να διεκπεραιώνουν αυστηρά και μονόχνωτα τις ακαδημαϊκές τους υποχρεώσεις.

Εν συνέχεια, οι διαδικασίες που αποστρέφονται είναι αυτές που δημιουργούν ρήγματα κριτικής σκέψης απέναντι στο υπάρχον. Αυτές είναι τα φεστιβάλ, οι πολιτικές διαδικασίες, τα κέντρα αγώνα και οι συζητήσεις, τόσο μεταξύ των φοιτητών όσο και, εν γένει, με την υπόλοιπη κοινωνία, οι οποίες είναι ιστορικά αποδεδειγμένο ότι δημιουργούν τις συνθήκες για γεγονότα όπως ο Μάης του ‘68, αλλά και το Πολυτεχνείο, το οποίο μοιάζει πιο επίκαιρο από ποτέ. Ως προς αυτή την κατεύθυνση, τα βήματα που ακολουθούν είναι συγκεκριμένα και μεθοδευμένα. Σε πρώτη φάση, η κυβέρνηση προσπαθεί να απονομιμοποιήσει κοινωνικά τα Πανεπιστήμια, προβάλλοντας ως κυρίαρχο αφήγημα αυτό της

ανομίας και δημιουργώντας, παράλληλα, μια επίπλαστη κατάσταση εκτάκτου ανάγκης, η οποία χρήζει άμεσης κρατικής παρέμβασης. Στη συνέχεια, σειρά έχει η νομοθετική επικύρωση της διευθέτησης του εν λόγω ζητήματος, η οποία γίνεται σταδιακά με την κατάργηση του ασύλου και οδηγείται σε κορύφωση με τη ψήφιση του Νόμου Κεραμέως-Χρυσοχοΐδη, συνθήκη η οποία όμως δεν τελειώνει εδώ, καθώς ήδη ετοιμάζεται το επόμενο Νομοσχέδιο με σκοπό την περεταίρω ιδιωτικοποίηση των Πανεπιστημίων. Προοικονομία της επιβολής του κράτους ήταν τα γεγονότα στην ΑΣΣΟΕ τον περασμένο Νοέμβριο, τα οποία αποτέλεσαν την πρώτη πράξη ενός βίαιου θεάτρου του παραλόγου και είχαν ως φυσικό επακόλουθο την εκκένωση της Πρυτανείας του ΑΠΘ. Έκτοτε, η απειλή της «δροσερής πνοής της δημοκρατίας» αποτελεί βίωμα όλων των φοιτητών που καταλαμβάνουν πανεπιστημιακούς χώρους. Αυτό το βίωμα είχαμε την τύχη να είναι και δικό μας, καθώς την πρώτη μέρα, ή μάλλον το πρώτο βράδυ της κατάληψης στην Πρυτανεία του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, απειληθήκαμε με εκκένωση, η οποία απετράπη από τις πρυτανικές αρχές.

Β.: Από το 2010 διαπιστώνουμε πως η «νομοθέτηση της κρίσης» αποτρέπεται εξαιρετικά δύσκολα, αλλά αφήνει ανοιχτά παράθυρα για ευχάριστες εκπλήξεις κατά την προσπάθεια εφαρμογής των όποιων νομοθετημάτων. Το νομοσχέδιο ψηφίστηκε όπως ψηφίστηκε – εν μέσω πανδημικής κρίσης, γενικών απαγορεύσεων και στοχοποίησης των κινητοποιήσεων ως γεγονότων υπερμετάδοσης του ιού. Ας μην ενδώσουμε στο κλισέ της «κατάργησης στην πράξη», αλλά, όντως, τι κάνουμε τώρα; Ποια θα πρέπει να είναι η πορεία την πραγμάτων για όσους επιθυμούν την ανατροπή των συσχετισμών εντός κι εκτός πανεπιστημίου από μία αυτόνομη σκοπιά;

Σ.Κ.Π.Π.Ι.: Οι πρακτικές της κυβέρνησης δεν μας είναι ούτε άγνωστες, ούτε μας εκπλήσσουν, αφού το δήλωσαν ρητά και με απροκάλυπτη χυδαιότητα ότι η συνθήκη του κορωνοϊού αποτελεί για αυτούς μια μεγάλη ευκαιρία, τώρα που η κοινωνία είναι μουδιασμένη, να υλοποιήσουν, σε όλους τους τομείς, τις ιδεοληψίες τους. Αυτό δεν είναι μια κάποια δική μας κινδυνολογία, αλλά η πραγματικότητα που βιώνουμε εδώ και έναν

χρόνο, όπως επικυρώθηκε και από τις δηλώσεις Κυρανάκη, σε γνωστό τηλεοπτικό σταθμό.

Εμείς, αυτό που επιδιώκουμε, μέσω οριζόντιων διαδικασιών, είναι η επανανομιμοποίηση των Πανεπιστημίων και η αποκατάσταση τους ως χώρων κοινωνικής και πολιτικής συνδιαμόρφωσης. Απέναντι στη δυστοπία που ζούμε, οι καταλήψεις μας γίνονται κέντρα αγώνα, οι οποίες οργανωμένα από τα κάτω και αμεσοδημοκρατικά, πειραματίζονται για έναν άλλον κόσμο με μια άλλη προοπτική. Όταν λέμε 10, 100 δεν είναι αρκετές, δεν μένουμε σε μια συνθηματολογική διατύπωση, αλλά για μας αποτελεί μονόδρομο, έτσι ώστε να αλλάξουν οι κοινωνικοί συσχετισμοί, καθώς τον τελευταίο λόγο θα τον έχει πάντα η κοινωνία.

Β.: Ίσως ένα θέμα για το οποίο έχει χυθεί παραπάνω ψηφιακή μελάνι απ’ όση μας χρειαζόταν είναι η σχέση των ενσώματων πολιτικών δράσεων μεγάλης κλίμακας με τη διάδοση του κορωνοϊού αλλά και η ενδεδειγμένη στάση κινημάτων, κινήσεων πολιτών και οργανωμένων χώρων στο σημερινό πλαίσιο, καθώς εκφράζεται κι από τη δική μας σκοπιά η σεβαστή άποψη που θέλει μια αναστολή των πολιτικών εκείνων γεγονότων που μπορούν να ενεργοποιήσουν έναν κίνδυνο υπερμετάδοσης του ιού. Φανταζόμαστε σας απασχόλησε το αν και πώς πρέπει δρούμε ενσώματα αυτή την εποχή και έχετε να σχολιάσετε σχετικά.

Σ.Κ.Π.Π.Ι.: Αρχικά να πούμε τα αυτονόητα, που δυστυχώς πρέπει να λέγονται. Ο κορωνοϊός υπάρχει. Εκατομμύρια άνθρωποι ανά τον κόσμο έχουν χάσει τη ζωή τους, ενώ, παράλληλα, η ανεύθυνη κρατική διαχείριση καθιστά δυσμενέστερη την ήδη δυσμενή κατάσταση. Το αφήγημα της πρώτης καραντίνας, διάφορων κινημάτων, το οποίο έλεγε ότι «θα λογαριαστούμε μετά», ενέχει τον κίνδυνο να βρεθούμε αντιμέτωποι και αντιμέτωπες με καμένη γη. Λόγω της αυξημένης επιθετικότητας του κράτους, μέσω των πολλαπλών Νομοσχεδίων που περνά, αλλά και του μεγάλου χρονικού ορίζοντα της συνθήκης του κορωνοϊού, έχοντας ήδη κλείσει ένα χρόνο, με την έξοδο του τούνελ να φαίνεται ακόμα μακρινή, εμείς αναγνωρίζουμε την επιτακτικότητα της κοινωνικής

αντίδρασης. Γι’ αυτό επιλέγουμε την ενσώματη πολιτική, προσπαθώντας να τηρούμε, στο βαθμό που είναι εφικτό, τα υγειονομικά μέτρα. Εξάλλου το μόνο που έχουμε είναι ο ένας την άλλη, και εφόσον αυτοί αρνούνται να μας προστατεύσουν, εμείς θα προστατευτούμε μόνοι και μόνες μας.

Β.: Ως Βαβυλωνία, κι ως άνθρωποι με περίεργα γούστα, έχουμε βρεθεί σε πολλές και διαφορετικές καταλήψεις, σε πολλές και διαφορετικές περιόδους της τελευταίας εικοσαετίας. Πάντοτε έχει ενδιαφέρον να συμμετέχει κανείς σε τέτοια εγχειρήματα, αλλά και να παρατηρεί το πώς οργανώνονται, πώς οργανώνουν τις σχέσεις τους εξωτερικά και εσωτερικά, πώς αναπτύσσουν μια παλέτα δράσεων. Ωστόσο η κατάληψη που πατά στο αμήχανο έδαφος που σχηματίζουν ο αυταρχικός νεοφιλελευθερισμός της κυβέρνησης μαζί με την πανδημική κρίση μας είναι κάτι άγνωστο. Θα θέλαμε να ακούσουμε πώς απαντάτε στα παραπάνω και πώς ντριμπλάρετε ανάμεσα στις συμπληγάδες της εποχής.

Σ.Κ.Π.Π.Ι.: Αρχικά, οφείλουμε να αναγνωρίσουμε την επιτακτικότητα αλλά και την σημασία των καταλήψεων την σήμερον ημέρα, τώρα που το νεοφιλελεύθερο κράτος και οι εκπρόσωποι του επιχειρούν να καταστείλουν οποιαδήποτε κοινωνική και συλλογική διαδικασία και δη αυτές που έχουν ως ορμητήριο τους τα Πανεπιστήμια. Στον αντίποδα, ωστόσο, αυτής της καλά μελετημένης προσπάθειας βρίσκεται το φοιτητικό κίνημα, το οποίο παρά τον λήθαργο στον οποίο είχε πέσει τα προηγούμενα χρόνια φαίνεται τώρα να ξυπνά και να αντιδρά, υπηρετώντας τον ιστορικά γνωστό ρόλο του. Μέρος αυτής της αντίδρασης είμαστε και εμείς. Δεν θα πούμε ψέματα, η πανδημία του covid-19 αποτελεί για εμάς μια πρωτόγνωρη συνθήκη, την οποία καλούμαστε να διαχειριστούμε με ιδιαίτερη προσοχή και εγρήγορση. Και για να το κάνουμε πιο κατανοητό αυτό, η διαχείριση μας κινείται γύρω από δύο άξονες. Ο πρώτος είναι ο υγειονομικός, καθώς αναγνωρίζουμε τον κίνδυνο και προσπαθούμε στο μέτρο του εφικτού να τηρούμε τα μέτρα και τις αποστάσεις, γεγονός που πολλές φορές δυσχεραίνει τις δράσεις μας.

Ο δεύτερος άξονας, και ίσως ο πιο επιτακτικός για εμάς, είναι

η κρατική διαχείριση της πανδημίας. Είναι γνωστό ότι η νεοφιλελεύθερη κυβέρνηση δεν «συμπαθεί» τις καταλήψεις και εν γένει οποιαδήποτε προσπάθεια ανατροπής του status quo που επιβάλλει. Εξαίρεση, δυστυχώς, δεν αποτελούμε ούτε εμείς. Έτσι, το όλο αφήγημα περί ατομικής ευθύνης, το οποίο με απόλυτη επιτυχία χειρίζεται η σημερινή κυβέρνηση, αποτελεί ένα ακόμα όπλο της, και δυστυχώς πολλές φορές κυριολεκτικά, εναντίον μας. Ουκ ολίγες είναι οι φορές που έχουμε κατηγορηθεί ως ανεύθυνοι μεταδότες του ιού, σε μια προσπάθεια περισπασμού της κοινής γνώμης από τις δικές τους αστοχίες και την παντελή αποτυχία τους να βρουν ουσιαστικές λύσεις στις επιτακτικές υγειονομικές ανάγκες της εποχής. Παράλληλα χρησιμοποιούν ως άλλοθι το εν λόγω επιχείρημα για να δικαιολογήσουν την υπέρμετρη καταστολή και αστυνομική βία, η οποία αποτελεί πανάκεια για αυτούς, όπως έχουμε δει στα γεγονότα της Νέας Σμύρνης, της Πανόρμου, αλλά και στην εκκένωση της κατάληψης της Πρυτανείας του ΑΠΘ. Εμείς, ωστόσο, σε όλα αυτά θα συνεχίσουμε να απαντάμε έτσι όπως έχουμε μάθει, μέσω των συλλογικών και αμεσοδημοκρατικών διαδικασιών μας, οραματιζόμενοι και οραματιζόμενες ένα καλύτερο αύριο.

Β.: Από μία άποψη τα Γιάννενα είναι μια πόλη των φοιτητών, μια και αποτελούν σημαντικό ποσοστό των μόνιμων κατοίκων, κινούν την οικονομία, μοχλεύουν σκουριασμένες καταστάσεις. Από μία άλλη όμως, δεν είναι καθόλου, καθώς θρυλείται πως υπάρχει (θεσμική αλλά και ουσιαστική) απόσταση μεταξύ πόλης και Πανεπιστημίου, η οποία δεν γεφυρώθηκε ποτέ. Πώς μπορεί «να έρθει» το Πανεπιστήμιο στην πόλη και πώς μπορούν να έρθουν οι αγώνες του Πανεπιστημίου στην πόλη, εντασσόμενοι οργανικά και προσδοκώντας να κερδίσουν έδαφος, υποστήριξη αλλά και διάδραση με την τοπική κοινωνία;

Σ.Κ.Π.Π.Ι.: Είναι γεγονός ότι το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων βρίσκεται εκτός του αστικού ιστού της πόλης. Ωστόσο, για εμάς, το Πανεπιστήμιο δεν το αποτελούν οι εγκαταστάσεις του, αλλά οι φοιτητές και οι φοιτήτριες. Αυτή είναι, λοιπόν, η μεγαλύτερη πρόκληση που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε: να καταφέρουμε να

μεταφέρουμε τον «παλμό» των φοιτητών στην υπόλοιπη κοινωνία, προσπαθώντας, παράλληλα, να διατηρήσουμε αυτό που επιδιώκουν να μας στερήσουν εδώ και ένα χρόνο, τη θέση μας στα Πανεπιστήμια. Έτσι, μέσα από μία σειρά από δράσεις, όπως μικροφωνικές παρεμβάσεις, μοίρασμα κειμένων και πορείες στο κέντρο της πόλης, προπαγανδίζουμε τα αιτήματα μας και καλούμε την υπόλοιπη κοινωνία να συμμετάσχει σε έναν αγώνα που αφορά όλους και όλες μας.

Β.: Εκτός από τον αυταρχισμό, την καταστολή, την ωμή βία του γκλομπ και της πανεπιστημιακής αστυνομίας, υπάρχουν ακόμη η αξιολόγηση, η ποσοτικοποίηση, η σύνδεση με την αγορά, η εξειδίκευση, ο ανταγωνισμός: νόρμες και μοτίβα που ενυπάρχουν και εντείνονται ή αρχίζουν και ξεδιπλώνονται. Αυτά πώς τα αντιπαλεύουμε; Είναι νοητό κάτι τέτοιο στο παρόν Πανεπιστήμιο εντός του παρόντος πλαισίου (κράτος, καπιταλισμός και τοιαύτα) και σε ποιο βαθμό;

Σ.Κ.Π.Π.Ι.: Εδώ, θέλουμε πάλι να απαντήσουμε κινούμενοι και κινούμενες σε δύο άξονες. Ο πρώτος άξονας αφορά το Πανεπιστήμιο, όπως το οραματιζόμαστε εμείς, ως έναν δημόσιο χώρο που ανήκει και στον οποίο συμμετέχει ολόκληρη η κοινωνία, με διαλέξεις στις οποίες έχει πρόσβαση ο καθένας και η καθεμία, συζητήσεις, δράσεις και εν γένει ως ένα χώρο πολιτικής και κοινωνικής ζύμωσης. Στην «αντίπερα όχθη» βρίσκεται το Πανεπιστήμιο όπως το οραματίζονται οι λίγοι και γνωστοί «άριστοι», το οποίο αποτελεί έναν χώρο αποκομμένο από την υπόλοιπη κοινωνία, ενώ μέσω της εμπορευματοποίησης του προάγει, αποκλειστικά και μόνο, τη θεσμοποιημένη παραγωγικότητα, με σκοπό την ικανοποίηση του κεφαλαίου. Ωστόσο αυτό δεν είναι κάτι καινούργιο, καθώς και πριν την επέλαση του κορωνοϊού, ο οποίος στάθηκε μεγάλη ευκαιρία για την ψήφιση του πολύκροτου Νομοσχεδίου Κεραμέως-Χρυσοχοΐδη, η δομή της εκπαίδευσης, σε όλο το μήκος της, θύμιζε περισσότερο ένα «εργοστάσιο παραγωγής» υπερεξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού, παρά μια παιδαγωγική και διαλογική διαδικασία.

Η συνθήκη του κορωνοϊού, λοιπόν, άνοιξε το δρόμο για περεταίρω

εντατικοποίηση, καθώς μέσω της τηλεκπαίδευσης ο μόνος ρόλος που εξυπηρετείται είναι αυτός της διεκπερωτικής παράδοσης μαθημάτων, μέσα στην οποία οποιαδήποτε κοινωνική διαδικασία εκλείπει. Έτσι, μέσα σε αυτό το κλίμα κοινωνικής απομόνωσης, ο Νόμος Κεραμέως-Χρυσοχοΐδη έρχεται να επισφραγίσει όλα τα παραπάνω, κατοχυρώνοντας τα Πανεπιστήμια ως χώρους μονάχα επαγγελματικής κατάρτισης και εξειδίκευσης. Κερασάκι στην τούρτα αποτελεί η περεταίρω ιδιωτικοποίηση τους, καθώς και μία σειρά πειθαρχικών άρθρων, στα οποία οι μόνοι που «χωράνε» είναι οι άριστοι, ενώ οι υπόλοιποι φοιτητές αντιμετωπίζονται ως εγκληματίες. Απέναντι, λοιπόν, στην ιδεοληπτική αντίληψη τους για τα Πανεπιστήμια, εμείς προτάσσουμε τα αιτήματα μας μέσα από τις καταλήψεις και τους αγώνες μας, έτσι ώστε να τα αποκαταστήσουμε ως δημόσιους χώρους, κοινωνικούς και ελεύθερους.

Πώς να επιχειρηματολογείτε ενάντια στην πανεπιστημιακή αστυνομία χωρίς να είστε βαρετοί γκρινιάρηδες ή boomer σοσιαλδημοκράτες

του Στέφανου Μπατσή

πρώτη δημοσίευση στο περιοδικό Kaboom

Στις 23 Οκτωβρίου του 2012 καταλάβαμε το κυλικείο της Νομικής στην Αθήνα, κι από τότε το κυλικείο έγινε Κυλικείο και μάλιστα Αυτοδιαχειριζόμενο. Μαζεύτηκε μπούγιο, τσακωθήκαμε με πόρτες και λουκέτα, βάλαμε μουσική και φτιάξαμε καφέδες,

συνευλεσιαστήκαμε πολύ πιο μαζικά απ’ ό,τι περιμέναμε, βάψαμε τοίχους, μας απείλησαν και τους απειλήσαμε, τα σπάσαμε και τα βρήκαμε• ήταν σούπερ! Μέσα στους επόμενους μήνες στο Αυτοδιαχειριζόμενο Κυλικείο Νομικής (στο εξής ΑΚΝ) έγινε το έλα να δεις από εκδηλώσεις λόγου, προβολές ταινιών, κουρδισμένα και ξεκούρδιστα όργανα, συζητήσεις, πηγαδάκια που έγιναν εγχειρήματα που δεν το βάζει ο νους του ανθρώπου, σχέσεις που φτάνουν μέχρι τον θάνατο κι άλλα ευλόγως εννοούμενα, τουλάχιστον όταν μιλάμε για σπουδαία συλλογικά εγχειρήματα: από Δημοσθένη Παπαμάρκο και Βασίλη Αλεξάκη μέχρι κωλόφρικα goa trance και «μολοτοφάρε μπατσάρε» συντρόφων αυτόνομων από τη Μπολόνια κι από εκδηλώσεις κριτικής νομικής σκέψης και πολιτικής φιλοσοφίας μέχρι σάλτα από φράχτες και τοίχους με το φθινοπωρινό αθηναϊκό σούρουπο. Το ’χω σκεφτεί αρκετά, τόσο στη βράση της στιγμής όσο και νηφάλια, κι έχω καταλήξει πως το ΑΚΝ είναι ό,τι σπουδαιότερο συνέβη στο ελληνικό πανεπιστήμιο τα τελευταία δέκα χρόνια, σίγουρα δηλαδή από το 2010 και μετά που μπορώ να έχω καλή εποπτεία της ιστορίας. Προσοχή όμως! Όταν μιλάω για ό,τι σπουδαιότερο, επ’ ουδενί δεν το περιορίζω στο σημαντικό αλλά κρίσιμα ασφυκτικό πλαίσιο του ανταγωνιστικού κινήματος, της αριστεράς και της αναρχίας, των κινημάτων με την ευρεία έννοια. Όχι• με πάσα σοβαρότητα θεωρώ το ΑΚΝ ό,τι σπουδαιότερο έχει συμβεί στο ελληνικό πανεπιστήμιο εν γένει κατά την αναφερόμενη χρονική περίοδο.

Προφανώς και το φως που είδαμε και μπήκαμε, γρήγορα έχασε την αθώα του λάμψη και μας γέμισε προβλήματα. Δημοσιεύματα της *Καθημερινής* που περιέγραφαν με βεβαιότητα το πώς και πού κρύβουμε βαρύ οπλισμό για τις κρύες νύχτες του χειμώνα, ηθικός πανικός ενορχηστρωμένος από το εν τη γενέσει του ακραίο κέντρο της Σχολής, ο καουμπόης Κοσμήτορας με το πουράκι και τα θυροκολλημένα φιρμάνια του, ο Κλαύδιος Πρύτανης με τα ναι μεν αλλά που δεν μπορούσες να εμπιστευτείς, οι νουθεσίες όλο νόημα από διοικητικούς «που θέλανε το καλό μας» να προσέχουμε με τη ναρκωπιάτσα της Μασσαλίας, η ανιαρή κι ατελέσφορη λαθροσυμμετοχή του αριστερίστικου αστερισμού. Προβλήματα, δεν

λέω. Αλλά, με τα δεδομένα του μαγικού έτους 2012, προβλήματα που πηδούσες πάνω απ' το εμπόδιο που σχημάτιζαν μ' ένα δυνατό άλμα – δεν χρειαζόταν δα και παγκόσμιο ρεκόρ.

Τότε πρωθυπουργός ήταν ο Βρούτος, σήμερα ο γιος του Καίσαρα. Και μπορεί να τους συνέχει μια προνομιακή σχέση με την ευταξία, όπως κάθε φορά αυτή μεταφράζεται από τους παροικούντες την εξουσία δημοσιολόγους, –ως δόγμα μηδενικής ανοχής, θεωρία του σπασμένου παράθυρου, καταστολή των δυναμικών μειοψηφιών κτλ.–, ωστόσο μεταξύ των δύο μπλε μαρέν περιόδων οφείλουμε να διακρίνουμε και διαφορές. Ο Σαμαράς εκλέγεται λίγους μήνες μετά τη –συγχρόνως συναρπαστική και τρομακτική– νύχτα εξέγερσης της 12ης Φεβρουαρίου 2012 και πορεύεται κατά τους πρώτους μήνες της διακυβέρνησής του εν μέσω οξυμμένου κοινωνικού ανταγωνισμού – που όπως γνωρίζουμε σήμερα έμελλε σταδιακά να αμβλυνθεί. Η φυσική βία που ασκεί το καθεστώς σκάει πάνω στα σώματα των διαδηλωτών, των καταλήψεων, των μεταναστών όπως η μπάλα σε γυμνό χέρι τερματοφύλακα μετά από σουτ καραβολίδα• σαρώνει και επιβάλλεται χωρίς πολλά-πολλά, αλλά πάντως δεν κατορθώνει –για λόγους που δεν μπορούν να αναλυθούν στο παρόν σημείωμα– να προχωρήσει τα απαιτούμενα βήματα μπροστά και να μετασχηματίσει αποφασιστικά τον δημόσιο χώρο, να τον φορτίσει με νέες σημασίες και αξίες• αν όχι τα πάντα, σίγουρα αρκετά μοιάζουν ακόμη τότε να είναι ακόμα στο τραπέζι – εξού και ΑΚΝ. Ο Μητσοτάκης διαδέχεται την τραγική τετραετία του ΣΥΡΙΖΑ, έχοντας τη –σχετική– νομιμοποίηση, τη βούληση και τα μπράτσα για να υλοποιήσει ένα σχέδιο που δεν πρέπει να αναλυθεί τόσο ως σχέδιο καταστολής, αλλά περισσότερο ως μια δύναμη κανονικοποίησης, τακτοποίησης, υλικού και ιδεολογικού συμμαζέματος των «χρόνιων παθογενειών της ελληνικής κοινωνίας»• ψηφιακή γραφειοκρατία κατά τα δυτικά πρότυπα, επιτελικό κράτος που θυμίζει διακυβέρνηση επιχείρησης, περιφρόνηση για τις λαϊκές τάξεις αλλά και για τη λαϊκότητα εν γένει, αποκατάσταση της «νομιμότητας» στους χώρους όπου η εξουσία δυσκολευόταν να βρει έρεισμα ως μοναδική αυθεντία – ας μη λησμονούμε πως ο εκσυγχρονιστικός κύκλος είχε χρόνια ανοιχτός στην Ελλάδα, ενώ από την περίοδο των Μνημονίων

κι ύστερα ταϊστήκαμε τεχνοκρατία, ειδικούς και οικονομισμό με την κουτάλα.

Η ασταμάτητη νομοθετική μηχανή της κυβέρνησης, που βλέπει λοκντάουν και της τρέχουν τα σάλια, ήταν δεδομένο πως δεν θα άφηνε εκτός ατζέντας τα πανεπιστήμια – άλλωστε, τα περισσότερα απ' όσα υλοποιούνται σήμερα, έχουν εξαγγελθεί προγραμματικά ή έχουν έστω σπιναριστεί επικοινωνιακά και δοκιμάσει τις αντοχές τους στην κοινή γνώμη. Δεν αναμέναμε βεβαίως καμία ύφεση του νομοθετικού έργου, μολονότι δεν θα κουραστούμε να επαναλαμβάνουμε πως σε καιρούς αναστολής των δικαιωμάτων συνάθροισης και περιστολής της πολιτικής διαμαρτυρίας θα πρέπει να αναστέλλεται και η νομοθέτηση που δεν αφορά τη διαχείριση της πανδημίας και τον στενό πυρήνα λειτουργίας του κράτους. Επομένως πανεπιστημιακή αστυνομία, επαναφορά του ορίου φοίτησης και της βάσης εισαγωγής, πειθαρχικό δίκαιο και μια συνολική κατεύθυνση καταρράκωσης των δημοσίων πανεπιστημίων• εντελώς δικαιολογημένα μας σηκώνεται η τρίχα μπροστά στην ταυτόχρονη ικανοποίηση και των φιλελεύθερων και των σκληρών δεξιών φαντασιώσεων αλλά και μπροστά στην εικόνα της μόνιμης παρουσίας ένστολων στα πανεπιστήμια. Προτού πάντως υποκύψουμε στο καθησυχαστικό νανούρισμα του αντιδεξιού αντικατασταλτισμού και πιάσουμε από την άσφαλτο το πεταμένο γάντι, ας σκεφτούμε ξανά και ξανά τι σημαίνει και τι θα σημάνει η ίδρυση του νέου αστυνομικού σώματος και πώς συνεπάγεται μια κανονικότατη αλλαγή παραδείγματος• η θέα του γκλομπ μόνο κακά μαντάτα προμηνύει, αλλά εδώ έχουμε και κάτι βαθύτερο κατά τα κοινώς λεγόμενα. Αυτό που αναδιαμορφώνεται βίαια με την πανεπιστημιακή αστυνομία, αλλά και με τις ρυθμίσεις εντατικοποίησης των σπουδών, είναι το υπόστρωμα πάνω στο οποίο εγχειρήματα όπως το ΑΚΝ ήταν νοητά και δυνατά. Το πανεπιστήμιο ως ένας θεσμικός χώρος όπου συμβίωναν, αρμονικά ή όχι και τόσο αρμονικά, το ρητό της κρατικής εκπαίδευσης και το άρρητο μιας μυριάδας χώρων, σχέσεων, κινήσεων και γεγονότων μάς αποχαιρετά, για να παραχωρήσει εκόν-άκον τη θέση του σ' ένα πανεπιστήμιο που θα κάνει πράξη την αντιστροφή του γνωστού συνθήματος: «το πανεπιστήμιο είναι τα ντουβάρια του και όχι οι

σχέσεις του». Δεν πρόκειται ούτε περί μιας πρόσκαιρης, κρουστικής επίθεσης στο «φοιτητικό κίνημα» ή στους ριζοσπαστικούς χώρους που ενδημούν εντός πανεπιστημίου ούτε περί ξερού ρεβανσισμού μετά το ντροπιαστικό ντου στον Πρύτανη, και δεν πρέπει να ιδωθεί έτσι. Η κυβέρνηση αποσκοπεί σε μια αλλαγή μακροχρόνια και οριστική, στην εκ νέου παραγωγή του χώρου του πανεπιστημίου και των υποκειμένων που αυτό δεξιώνεται ως κάτι το ριζικά νέο. Από την άλλη, δεν πρέπει να περνάει απαρατήρητη η τάση εξάπλωσης του κρατικού ελέγχου σε τόπους όπου παραδοσιακά ζοριζόταν να επιβληθεί και, μάλιστα, όχι μόνο διά της νομοθετικής οδού αλλά και διά της αστυνομικής. Νομοσχέδιο για τις διαδηλώσεις και παράλληλη ίδρυση ειδικού αστυνομικού σώματος, νομοσχέδιο για την τριτοβάθμια εκπαίδευση και πανεπιστημιακή αστυνομία, οσονούπω και νέο σώμα προστατών για τα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς.

Εάν η κατάργηση του ασύλου το καλοκαίρι του 2019 πέρασε, ως επί το πλείστον, χωρίς μάχη και πολλές-πολλές συζητήσεις, από μια κυβέρνηση που μόλις είχε επικυρώσει εκλογικά μια ευρεία νομιμοποίηση, σήμερα φαίνεται πως είμαστε μπροστά σε μια σχετική αναμπουμπούλα. Και μπορεί να γνωρίζουμε πως στην αναμπουμπούλα κυρίως είναι ο λύκος που χαίρεται, εντούτοις κάπως μας αρέσει κι εμάς ως μια ευκαιρία για κατεπείγουσες πολιτικές ζυμώσεις κι ως ένα σημείο απ’ όπου μπορούν να ξεπηδήσουν διάφορες γραμμές σκέψης, νέες συνθέσεις και κινήσεις με ακαθόριστες –ακόμη– τροχιές. Ήδη ενάντια στο ανατριχιαστικό νομοσχέδιο έχει ξεσηκωθεί διαδικτυακή θύελλα, ενώ δεν λείπουν και οι πρώτες κινητοποιήσεις στις μεγάλες πόλεις (συγκεντρώσεις και πορείες σε Θεσσαλονίκη και Αθήνα, από κοινού συνέλευση φοιτητών, διοικητικών και κάποιων διδασκόντων στην Πολυτεχνειούπολη). Όπως αντιλαμβάνεται κανείς, υπάρχουν λογιών λογιών τρόποι να σταθεί κανείς απέναντι στον πιο μαλάκα πρωθυπουργό της Ευρώπης και τα σατανικά σχέδια της κυβέρνησής του για τα πανεπιστήμια. Οι πρυτάνεις και τα συμβούλιά τους δίνουν τη μάχη του αυτοδιοίκητου, οι νομομαθείς αυτή της συνταγματικότητας, ενώ ο Τσίπρας πασχίζει άκεφος να μας πείσει να τον ψηφίσουμε για να

αλλάξει ξανά τα πάντα προς το καλύτερο – πρόκειται περί υπαρκτού και σοβαρού κινδύνου, αν θέλετε την άποψή μου. Σε διαφορετικό μήκος κύματος, που κάποτε συντονίζεται και κάποτε αποσυντονίζεται από τις παραπάνω θεσμικές μορφές αντίδρασης, κινούνται οι φίλες και οι φίλοι μας εξ αριστερών και ακροαριστερών. Αναμφίβολα παρατάσσουν τις γραμμές τους σε θέση επίθεσης και, ελλείψει ενός αυτόνομου πόλου εντός και πέριξ των σχολών, μοιραία αλλά δικαία ηγεμονεύουν πλήρως, με ευθεία συνέπεια να μας καταλαμβάνει απελπισία και μόνο στη σκέψη πως από την ισόποσα δυναμική και πληκτική πολιτική τους δράση εξαρτάται η αναδιάταξη των όρων ύπαρξης του πανεπιστημιακού δημοσίου –και πολιτικού– χώρου• ας προσέχαμε. Μολονότι η κυβέρνηση φρόντισε να επιβεβαιώσει τον ακόρεστο, οικονομίστικο λαϊκισμό τους («δώστε λεφτά για το ΕΣΥ κι όχι για μπάτσους και Rafale») αγγίζοντας παρθένες κορυφές χυδαιότητας και φτήνιας με την πρόθεση μεταβίβασης πόρων από την έρευνα στη χρηματοδότηση του νέου αστυνομικού σώματος, εντούτοις το ζήτημα επιμένει να μην είναι ένα ζήτημα χρημάτων και μόνο. Όπως και δεν είναι ένα ζήτημα που μπορεί να αγγίξει τις καρδιές των (νεότερων) ανθρώπων με επίκληση στις πληττόμενες ακαδημαϊκές ελευθερίες και στην απειλούμενη ελευθερία της γνώμης. Για να μην παρεξηγηθούμε, αυτές όντως θα δεχτούν αποφασιστικό χτύπημα• παρά ταύτα, στην υπερδικτυωμένη πραγματικότητα του «πες μας τι σκέφτεσαι» (και ξανά, και ξανά, και ξανά) αφενός η σημασία τους έχει παραλλαχθεί και σχετικοποιηθεί καθοριστικά κι αφετέρου επιβιώνουν εν πολλοίς ως αρμοί ενός κόσμου που δεν είναι ο κόσμος της δικής μας γενιάς. Τέλος, είμαστε βέβαιοι πως, τη δεδομένη στιγμή, η νέτη-σκέτη αντιδεξιά και αντικατασταλτική πλειοδοσία καταλήγει να προσκρούει σε αδιαπέραστα κοινωνικά τείχη αλλά και να μας γλυκοκοιμίζει, στρέφοντάς μας προς λύσεις ενσωμάτωσης, που ως είθισται ενσαρκώνονται σε κάποιο από τα μικρά ή μεγάλα αρκτικόλεξα της αριστεράς.

Αυτό που μας χρειάζεται σήμερα –κι άρα αυτό που χρειάζεται να φτιάξουμε ιδίαις χερσίν– είναι ένας τόπος, ένα κίνημα, ένας λόγος επίρρωσης εκείνων ακριβώς των στοιχείων που κάνουν την

αστυνομία να φαίνεται παντελώς παράταιρη εντός του πανεπιστημίου. Να δημιουργήσουμε και να υπερασπιστούμε σχέσεις• να είμαστε ανοιχτοί και με αναφορά στον ωκεανό της κοινωνίας• να φερθούμε έξυπνα και να έχουμε την απαιτούμενη πονηριά και φαντασία, για να αποδειχθούμε ικανοί και ανθεκτικοί παρ’ όλες τις τακτικές παγίδες της κυριαρχίας• να αποφύγουμε τον μηδενισμό αλλά και να μην συνδιαλλαγούμε με τις απανταχού λέρες• να μάθουμε εκ νέου να επιθυμούμε το μη κανονικοποιημένο, το μη αναγώγιμο στους όρους της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας, το άρρητο, το μπάχαλο. Μπάχαλο δεν σημαίνει ούτε μόνο, ούτε κυρίως, μπάχαλα• σημαίνει κι έναν πολιτισμό που φτιάχνουμε από κοινού, μια ατμόσφαιρα που δεν χωράει Πατεράδες, ένα υπέδαφος το οποίο μας νοιάζει όντως και μεριμνούμε γι’ αυτό – γιατί όχι και για την ασφάλειά του, η οποία πράγματι δεν βρίσκεται και στην καλύτερη φόρμα, δίνοντας πάτημα στους αντιπάλους μας και δημιουργώντας συχνά πυκνά μεγάλα προβλήματα στον απλό κόσμο του πανεπιστημίου, τον κόσμο που μας αφορά. Να είμαστε τολμηροί, επιθετικοί και να ξυπνάμε νωρίς το πρωί• ένα πρωί πριν από δέκα χρόνια καταφέραμε και ξυπνήσαμε νωρίς-νωρίς και φέραμε τα πάνω κάτω στην κεντρική πολιτική σκηνή, στην ορατότητα του μεταναστευτικού υποκειμένου στη χώρα, στο πώς αντιλαμβανόμαστε το πανεπιστήμιο και πώς μπορούμε να αγαπήσουμε και τις σχέσεις και τα ντουβάρια του.

Οι νέοι χωριστά και οι

μπάτσοι άλλο πράμα, όποιος τους θέλει αντάμα πληρώνει ακριβά

Αστυνομία στα Πανεπιστήμια. Ποιος δεν νοιώθει πληγωμένος άραγε από αυτή την είδηση και ποιος δεν νοιώθει ντροπιασμένος από αυτή την εξέλιξη; Με το κεφάλι κάτω ακούνε τα νέα αυτοί που ανέβηκαν στην Ταράτσα της Νομικής, έτοιμοι να πετάξουν και που από τις στάσεις της Ακαδημίας, τους κοιτούσαν οι απλοί άνθρωποι σαν σύγχρονους ημίθεους. Με το κεφάλι κάτω και όσοι πάτησαν το Πολυτεχνείο πριν πέσει η πόρτα. Μπάτσοι στη Νομική και στο Πολυτεχνείο και στο Φυσικό ρε παιδιά; Μας χαμογελάνε από τη κόλαση και ο Καλύβας και ο Καραπαναγιώτης για τη δροσιά που πήραν και βιάζονται τα φαντάσματά τους να βρεθούν εκεί στην πόρτα της Νομικής στη Σόλωνος και πιο κάτω στο καφενείο απέναντι από το Φυσικό να κρυφακούνε μεγαλοφώνως και να προκαλούν με το γνωστό θα πας στον Έβρο Λάκη. Πάλι με το Καλύβα παρέα; πως έγιναν έτσι τα πράγματα ρε φίλε, πως διαλύθηκε έτσι η ζωή!

Κι όμως όλα αυτά τα ανείπωτα οικοδομήθηκαν σιγά σιγά με πράξεις του κράτους και με παραλήψεις του φοιτητικού κινήματος

Ντοκουμέντο 1. 1980 ένα χρόνο μετά τις καταλήψεις του 79

Γράφαμε Συγκριτική Οικονομία στο μεγάλο αμφιθέατρο της Νομικής στο υπόγειο. Με το που μοίρασε τα θέματα η Μίνογλου ξεσπάει μια μεγάλη αντίδραση από κάτω με το πρωτάκουστο για εκείνη την εποχή: τι θέματα είναι αυτά δεν είναι στην ύλη και άλλα πρωτοφανή. Και ήταν πρωτάκουστα και πρωτοφανή διότι τα ερωτήματα αυτά της διαμαρτυρίας ερχόταν από τα νεότευκτα τότε Λύκεια. Γίνεται κάτι σαν συνέλευση και όλοι ήθελαν να αποσυρθούν τα θέματα. Αν και δεν είχα διαβάσει ωστόσο “έβλεπα” τα θέματα και μου άρεσαν. Σηκώνομαι και λέω επί λέξει. Αν αλλάξετε τα θέματα θα φύγω εγώ και μάλιστα οριστικά διότι όλες

οι φωνές αυτές είναι ανθρώπων που σκοπεύουν να διοριστούν στον ΟΤΕ και στη ΔΕΗ και δεκάρα δεν δίνουν για τίποτα, για ένα χαρτί βρίσκονται εδώ. Πράγματι η καθηγήτρια δεν αλλάζει τα θέματα και εγώ από φιλοτιμία κάθομαι και γράφω. Από τα 4 έγραψα τα 3 και μου έβαλε 10. Μόλις αναρτήθηκαν οι βαθμολογίες ένας δίπλα μου που είναι τώρα ιδιοκτήτης μεγάλης εταιρείας δημοσκοπήσεων μου λέει μπράβο είσαι άλλος φοιτητής εσύ και του λέω άσε τις μαλακίες ρε μαλάκα, αναρχική αδεία. Δεν υπήρξα καλός μαθητής ποτέ αλλά μορφωτικά είχα ένα επίπεδο και αυτό συνέβαινε με όλους τους μεταπολιτευτικούς. Ήταν η πιο κρίσιμη περίοδος όπου άλλαζε ο ανθρωπολογικός τύπος του φοιτητή πολύ πριν η πληροφορική -η οποία ήταν ακόμα στα συρτάρια της δανειστικής του Πλανητάριου- κάνει ενεργή την παρουσία της και η οποία ευθύνεται για τον μετέπειτα τεμαχισμό. Ενώ λοιπόν μέχρι τότε οι φοιτητές ήταν πιο μορφωμένοι από τους καθηγητές αλλάζει η καμπύλη υπέρ των καθηγητών και μάλιστα πριν την είσοδο των καθηγηταράδων και την αποκατάσταση των μορφωμένων (Γιανίτσης βοηθός τότε)που έγινε μαζικά την δεκαετία του 80. Ένα άλλο δομικό στοιχείο αυτής της αφυδάτωσης είναι ότι η συμμετοχή εξαντλούνταν στο πτυχίο. Σπουδάζουμε πλέον για ένα χαρτί και αυτό είναι ότι πιο διαλυτικό στον ίδιο το θεσμό.

> *Όλα αυτά προανήγγειλαν το ερχομό της ΔΑΠ σαν ηγεμονική δύναμη την ΔΑΠ η οποία ποτέ δεν είχε ξεπεράσει τα ποσοστά των μαοικών. Η Αριστερά παρακολουθούσε τις εξελίξεις και έπεσε μέχρι τέλους με το Λεφτά για την Παιδεία και όχι για το ΝΑΤΟ αδυνατώντας να αξιοποιήσει οτιδήποτε αναδυόταν από τους νέους ρυθμούς.*

Ντοκουμέντο 2. Δεκαετία του 90.

Είμαι στο Πολυτεχνείο στο κτίριο Γκίνη και στο διάδρομο έχω “κολλήσει” σε δύο αφίσες για ώρα κοιτώντας τες και συλλογιζόμενος.

Η μία ήταν της ΔΑΠ τετραχρωμία 70/100 άψογη όπου είχε ένα τίτλο: Στην Αράχοβα θα γίνει …. αφήνοντας να εννοηθούν τα

υπόλοιπα και από κάτω μόνο τηλέφωνα κατά έτος. Τι ωραία λέω αναπολώντας τα καλέσματα σαν ΠΣΚ αλλά σαν άλλες παρατάξεις για Αράχοβα για καταφύγια στον Όλυμπο για Νησιά για για για…

Δίπλα ήταν μια κακομοίρικη αφίσα των εαακ ή ναρ όπου είχε ένα σγουρομάλλη νέο και μια συντρόφισσα δίπλα, πρότυπο ετεροκανονικότητας που λέμε με γροθιές όπου μόνο το αμπέχονο έλλειπε. Ήταν ο τύπος της "αγωνιστικής" πανούκλας παρμένος από το 74. Στη συζήτηση που προκάλεσα εκείνη τη στιγμή με έναν φοιτητή αριστερό του λέω καλά δεν ντρέπεστε να βγάζετε τέτοιες αφίσες ? γιαπί μου λέει. Βρε του λέω εδώ προτείνει η ΔΑΠ τη χαρά και εσείς τη μιζέρια. Δεν καταλάβαινε πως η χαρά για το 74 μετατρέπεται σε μιζέρια το 2000. Είναι αλήθεια ότι τα παιδιά δεν το κάνουν από μιζέρια αλλά από πολιτικό έλλειμμα άσχετα αν το μήνυμά τους εκπέμπει μιζέρια. Δεν είναι μίζεροι οι ίδιοι κάθε άλλο αλλά ο τρόπος πολιτικής απεύθυνσης τους και γι αυτό βρίσκονται στα βάραθρα

Το πολιτισμικό προβάδισμα και η πολιτική και πολιτιστική ηγεμονία είχε χαθεί και αυτό οι πιο πάνω αφίσες το έδειχναν καθαρά. Μαζί λοιπόν με την ασημαντότητα κυριάρχησε και η ρηχότητα της ΔΑΠ και τσούπ οι μπάτσοι στις σχολές.

Η συνεχής ανανέωση του προτάγματος δεν έγινε, το νόημα της ακαδημαϊκότητας απέδρασε και έμειναν τα ιδρύματα απογυμνωμένα περιμένοντας νέες ταράτσες της νομικής,νέα καφενεία στη Σόλωνος απέναντι από το Φυσικό, νέους εκφωνητές του ραδιοφωνικού σταθμού των ελεύθερα αγωνιζόμενων φοιτητών, νέος διαφωτισμός για να μην λέμε πολλά, που θα συγκλονίσουν το κόσμο και μακάρι να είμαστε σε μια στάση της Ακαδημίας να βλέπουμε τα εγγόνια μας έστω πάνω στην Ταράτσα της Νομικής έτοιμα να πετάξουν. Και αυτά θα γίνουν διότι όποιος θέλει αντάμα την νεότητα και την αστυνομία πληρώνει ακριβά.

Έξω οι Μπάτσοι από τις σχολές.

Νώντας Σκυφτούλης